

Mūsų Obalsis:
Už Progressą, Taiką ir
Demokratiją!

WILNIUS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir
per žmones lai neišnyks
nuo šios žemės".
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XXI, NO. 226.

ANTRADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 24 D., 1940 M., CHICAGO, ILL.

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA...

Vaiokaičiai
Vėl Priskeliamas
iš Numirusių
Ju "Vajus"
Klerikalų Trape

Broliai Jonas ir Juozas Vaiokaičiai buvo lietuviško kabilro milijonieriai. Per mėnesį jie turėdavo pelnų ligi 83 tūkstančių litų. Tik per mėnesį!

O kumečiai, kurie dirbo Smetonos dvare, per iščius metus gaudavo 150 litų su pridėtu 30 centurių grūdų.

Skurdas begalinis greta liuk-susinės prabangos!

Jau šimtą kartų "Drauge", "Naujienose" ir tolygiuose laikraščiuose buvo pranešta, kad Skučas ir Povilaitis sušaudyti. Bet štai skaitau peritos savaitės "Tėvynėje", kad Skučas su Povilaitiu "perduoti tardytojui." Reikia, dar nei teismo nėra buvę.

Meluoja jie neparausdami.

Romos Katalikų Susivienijimas pradėjo vaju. Vajus jau tęsiasi kokias tris savaites. Perito numerio "Garse" randu pranešimą, kad per savaitę laiko gavo tris naujus...

Pas juos viskas vėžio greitum. Kame klerikalai padarė progresą, tai tik keiksmų leksikono didinime.

Leo Tolstoj, rusų literatūros korifejus, visomėt sakėdavo, kad rašytojus turi būti ne tik rašytojas, bet ir krikščionis. Jis turį pats save kritikuoti.

Savo stambiausią kūrinių "Karas ir Taika" Tolstojus bent keturias kartas taisė ir taisė patinai. Savo literatūriniam darbe jis pasinerdavo visa savo siela.

Tolstojaus patarimas tinka mums visiems.

Dėl perito SLA seimo tos organizacijos lyderiai ir lyderiukai padarė ekspensu... virš \$4,000!

Net Vinikas mano, kad tai jau perdaug. Kas čia jiems perdaug! Bile tik galima milži.

Kas prilipo prie tos organizacijos, tai kuolu neubaidyti. Tuo tarpu iš jų fonde vis daugiau sklydų.

Klerikalai pradeda savo tarpe pesties, kol kas užkūlisuote. Tūliems kunigams nepatinka, kad šimitus šoka pagal Grigaičio muziką. Kitiems nepatinka, kad šimitus perduog lermuoja, kad šiu užkenkia Lietuvos katalikams. Romos Katalikų Susivienijimui nesiseka su vajum, nes šimito kompanija užimta karu prieš Lietuvą.

"Tai dar tik pradžia. Greitai ateityj galima laukti visokių siurpryzų.

Siemet sueina 30 metų, kaip V. Tauras-Vidikas dirba literatūrinį darbą. Jau ilgus metus jis dirba prie "Laisvės".

Tauras yra kuklus žmogus, jis nenori, kad apie jį daug rašytų. Jis labai nemylė reklamos.

Bet progresyviams jūdėjimui jis yra didžiulį nusipelnęs.

Tauras-Vidiko pagerbimui brooklyniečiai rengia bankietų. Ir chigagiečiai turėtų pasveikinti taip daug nusipelnusį veikėją.

Detroito skloka taip kaip pabiro. Wilkes-Barre jos jau kaip ir nėra. Kurie dar buvo užsilikę ir

EKSPLOZIJĄ AMERIKOS ARMIJOS ARSENALE

DU ASMENYS UZMUSTA IR 11 SUZEISTA

DOVER, N. J., rugs. 23. — Du žmonės užmūsti ir 11 sužeistų kilus smarkiui eksplozijai Amerikos armijos Picitinnyj arsenale. Tai antra šioj aplinkinėj eksplozijoje karo įstaigose. Pirmautinė įvyko pora savaitę prieš tai Hercules parako fabrike, kur užmūsta 5 darbininkai.

Arsenalo viršininko tvirtinimu, eksplozija įvyko darbininkam išimant iš gilų šovinius. Arsenalui didelių nuostolių nepadarėta, jei neskaityt numesimo vienos kertės.

Valdžia turiasi praveisti nuodugnėnij tardymų.

Eina Svarbios Derybos Tarpe Sovietų ir Amerikos

WASHINGTONAS, rugs. 23. — Tvirtinama, kad jau antras mėnesis kaip eina tarpe Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų valdžių svarbios derybos praplečtinui prekybos. Iš Sovietų pusės derybas veda ambasadorius Umanskis, iš Amerikos pusės valstybės sekretorius Hull, ju padėjėjas Welles ir kiti valstybės departamento oficialai.

Sakoma, Umanskis' jiesio galimybės pirkti \$25,000,000 vertės ypatingų usūninųjų frankų, pirkti ar išnuomoti flotilj aliejinųjų laivų, gauti technikų reikalingų išbūduojimui fabriky gaminti aukštos kokybės gasolinę ir — kad imigracijos viešnininkai bei teisingumo departamentas prideramui elgtis su Sovietų Sąjungos piliečiais.

MEKSIKOS FASISTAI PRADEDA MAISTA PRIES VALDŽIA

CHICAGO, ILL. — Iš Tampico, Meksikos, praneša kai kurie kapitalistinių laikraščių korespondentai, kad toje aplinkinėj Almazano šalininkai pradėję maistų prieš prez. Cardenoso administraciją. Maisto tiklas esąs neprireisti užimti vietą naujai išrinktam prezidentui.

Jei Žmonų Pamestų, Kunigaisitės Galėtų Grįžti Nam

Bucharestas. — Naujasis Rumunijos premieras Antonescu kviečia grįžti namo kunigaisitės Nikola, bet stato jam sąlygą pamesti žmogų, su kuria išgyvenęs apie 10 metų. Kunigaisitės Nikola šiuo tarpu gyvena šveicarijėj.

DANIJOS AUTOBUSAI TRAUKIAMI ARKLIAS

Kopenhagenas. — Danija turi nemažai didelių ir gražių autobusų, bet naziam konfiskavus visą gasolinę autobusai traukiami arkliais. Vieną autobusą, kuriame telpa apie 30 pasažierių, traukia 4 arkiai.

tie piktinasi Stilsony paškudna politika. Padresni žmonės bėga nuo jų kaip nuo rauputų.

"Vilnius" vaju jau čia pat. Chigagiečiai jau ruošiasi darban. Laukiame gerų žinių iš visų artimesnių kolonijų.

L. Pruseika.

Aigipto Valdžia Paskelbė Šalyje Karo Stovį

Kairo. — Naujasis premieras Hassan Sabry Pasha paskelbė visoje šalyje karo padėtį ir pareiškė, kad Aigiptas neisigs į karą, kaip to nori Londono valdona, gelbėdami savo imperialistines pozicijas.

Keturi Saadist partijos žmonės pasitraukė iš kabineto po to, kai liko priimtas premiero sumanymas laikytis atstu nuo karo. Jie betgi stengiasi karo paskelbimo klausimą iškelti seime. Tik visa lėda, kad seimas dabar neposedžiauja, o jį susaukti gali tik premieras.

Viduryje Atlanto Nuskendo Anglijos Laivas su Keleiviais

LONDONAS, rugs. 23. — Anglijos valdžia oficialai skelbia, kad vakar naktį, 600 mylių atstumu nuo Anglijos krantų, vokiečių submarinas nuskandino keleivinį laivą su 400 žmonių plaukusiu į Kanadą.

Laivo vardį pranešimams nepadauda. Pranešimas sako, tarpe keleivių buvo 83 mažamečiai ir neurodytas skaičius moterų. Kaip karo pabėgėliai jie buvo vėžami į Kanadą. Laivas esą nuskendo už 20 minučių po torpedavimui. Su virš 200 keleivių išgelbėjo atvykęs karo laivas.

BERLYNAS, rugs. 23. — Oficialūs vokiečių valdžios slouksniai įtaria laivo nuskandinimo aprašymą, kaip "tikslų mėginimą ištraukti asarąs." Kad pastumėjus Ameriką arčiau karo.

Vokiečiai sako, kad angly nurodyto Atlanto vietoj ir nurodytu laiku, vokiečių submarinai nesitikę tokio keleivinio laivo ir tuo metu neesą nieko nuskandinę.

Išdrėbė Ant Anglijos 50 Milionų Svarų Bombų

Berlynas. — Autorizuoti nazų šalininkai teigia, kad nuo rugpjūčio 10 dienos vokiečių aviacija išdrėbė ant Anglijos 50,000,000 svarų bombų. Vokiečiai sako, 6,000 angly fabriky sugriovė bei sunkiai sužalojo. Iš to skaičiais Londono mieste 1,400 fabrikų sugriauta.

Gasiras sunaikino maisto sandėlių ir krautvijos, grūdų elevatorių ir malūnų vertės \$600,000,000. Naziai esą tikri, kad sunaikinę 20 nuosimėjų gaso ir elektros fabriky. Septyniolika milijonų svarų bombų išdrėbė ant aerodromų, puolant juos 700 sykių.

Tik Kapitalistinės Partijos Galės Dalyvaut Rinkimuose

Sacramento, Cal. — Valstijos seimelis išleido įstatymą, draudžiantį Komunistų Partijai, ar jai panašiai, dalyvauti politiniuose rinkimuose. Josios kandidatai, ar jai panašij partijų kandidatai, sąrašai nebus priimami.

Toku būdu, Californijoj tik kapitalistinės partijos galės statyti kandidatus ir vesti rinkimų kampaniją. Tai bent demokratija.

Taip atrodo kai kurios Londono dalys

JAPONIJOS ARMILJA OKUPUOJA FRANCUZIJOS INDO-KINJĄ

Tokio, rugsėjo 23. — Japonijos valdžia oficialai skelbia išsodinus kariuomenę Indo-Kinjoj ir užėmusi Indo-Kinijos svarbiausius uostus. Okupacija esą esą su pritarimu Francūzijos fašistinės valdžios, kuriai vadovauja pro-nazis, maršalas Petain.

Japonų valdžia nors ir sako, kad okupuojamas laikinas, kol laisvumėta Kinija, tačiau neutralūs karo stebėtojai mano, kad okupantai gertuoja iš tenai niekad nenorės išeiti.

Medžiotojai Suėmė Žmogvagi, Pavogusį Francūzo Grafo Vaikutį

HILLSBOROUGH, Cal. — El Dorado apskrėčio miškuose, apie 150 mylių nuo San Francisco, sūtry medžiotojai suėmė tulį Wilhelm Jacob Muhlenbroich.

San Francisco policijos tvirtinimu, suimatis esąs tuo asmeniu, kuris anį savaitę pavogęs francūzo grafo Marce de Tristan trijų metų vaikūtį, norėdamas išgauti \$100,000 išpirkinio.

Sulig žinomis, vaikutis tėvam grąžintas sveikas ir gerai užlaikytas. Pinagai žmogvagiui neismokėti.

NAZIAI DABAR YRA STIPRESNEJ POZICIOJ PERPLAUKT KANALĄ

MASKVA, rugs. 23. — Sovietų Raudonosios Armijos laikraštis "Raudonoji Zvaigždė" rašo, kad įsiveržimo pavojus į Angliją dabar pasidėręs didesnis, negu buvo bent kada pirminu.

Metodiškas Londono bombardavimas dar lėbesitas, nežinur, kad bombarduojamoj aplinkėj angly atliektuvinis veikimas daugiariopai padidėjęs. Iš įvykių numanu, kad vokiečiai stengiasi išskvot angly aviaciją. Sudaužymas Londono, kaip matyti, yra dalimi bendro vokiečių programo, sulig kuriuo naziai siektis įsibrūti į Angl. Svarbiausia naziam visiška išmūsti iš veikmės gelžkelių magzą, kuris yra Londone ir kuris visą

Vichy, rugs. 23. — Fašistinė Petaino valdžia sako, kad praeitį šeštadienį jinai pasirašė sutartį su Japonija Indo-Kinijos atžvilgiu. Sulig sutartimi, japonai galės naudotis Indo-Kinijos uostais, gelžkeliais ir kitom priemonėm reikalingom iš užpakalio užpulti Kiniją. Per Indo-Kiniją japonai galės Kinijos užpūlimui gauti kiek tik norės savo karėvių.

Už tai japonai esą pažadėjo saugoti francūzų kolonijas Azijoj ir francūzų išnaudotojų privilegijas Toluimuse Rytuose.

Ašies Blokas Kreipia Piktą Atydą į Graikiją

Roma. — Vokiečių užsienio reikalų ministerio Ribbentropo konferencijoj su Mussoliniu ir Italij užsienio ministeriu Ciano iškilus klausimas apie Graikiją ir Jungtines Valstijas. Į Graikiją vokiečiai ir italai žiūri lygiai taip, kaip savu laiku žiūrėjo į Norvegiją. Tačiau Jungtinių Valstijų klausimu italai siek tiek skiriasi nuo vokiečių. Italai aiškina, kad intervatai esą pralaimi, tai ir pavojus kad Ameriką įtraukti karan sumažėja.

Kongresmanas Marcantonio Laimėjo Nominaciją Kitam Terminui

NEW YORKAS. — Nominaciniuose balsavimuose laimėjo kongresmanas Vito Marcantonio kaip Amerikos Darbo Partijos ir kaip republikonų partijos kandidatas.

Vokiečių Išsiverzimas Gal Esą Jau Vėjais Nuėjęs, Mano Anglai

Londonas. — Smarkių greitumu paslydo po visą šalį kalba, kad vokiečių išsiverzimas "gal jau bus vėjais nuėjęs", šiais metais.

Rotterdam Beveik Nelikę Pradinę Mokyklų

Berlynas. — Okupuojami Rotterdamą praeitį pavasarį, vokiečiai miestą taip sunkiai nuterėjo, jog jame telko vos kelios sveikos mokyklos, kuriose mokslą galės siemet pradėti apie 5,000 vaikūčių. Kiti visai vaikai, skaičiuojami 20,000, turės palikti mokyklos siemet arba įstoti į kitų miestų mokyklas.

J. L. LEWIS SUSPENDAVO N.Y. CIO TARYBOS SUVAŽIAVIMĄ

Hillmanas Suvažiavimą Pavertė Nelegaliu, Noredamas Teisėtus Delegatus Pašalint

ROCHESTER, rugs. 23. — John J. Lewis paskelbė, kad CIO centras skaito nelegalisku suvažiavim New Yorko valstijos CIO unijų Tarybos. Suvažiavimas nelegalus iš tos priežasties, kad jame neatstovaujama narių valia. Į suvažiavimą atstovų

638 delegatai, bet posedžiauja tik 282.

Posėdžiaujų delegatai yra Hillmanas pakalikai, Hillmanas, kaip jau žinoma, nesidirovijo jokį priemonių. Jisai pasirupino iš savo samdinių parinkti mandatų komisiją. Komisija pildydama ju instrukcijas nepripažino mandatus virš 356 delegatų, tai yra, atmetė visus tuos, kurie Hillmanu nepasitiki ir žiūri į jį kaip į imperalistinio karo šalininką.

Lewisio pranešim suvažiavim paskaitė jo asmeniškas atstovus Allan F. Haywood ir pranešė, kad virš pusketvirtio šimto almetų delegatų eina į kitų vietų laikyti teisėtą suvažiavimą.

Vaštijos unijų Taryboj didžiųjų sudaro atstovai, kurie pasitiki Lewisio vadovybe ir nusistatę prieš karą. Delta Hillmanas manė piktom priemonėm užvaldyti suvažiavimą ir naują Tarylą sudaryti iš savo pakalikų.

Sidney Hillman yra international's prezidentas Amalgamated Clothing Workers unijos. Nėra kitos Amerikoj unijos, kurios nariai taip skystusi sunkia būkle.

Nori Kad Nazių Bombos Darbininkus Užmūstų Prie Masinų

LONDONAS, rugs. 23. — Anglijos aviacijos ministeris lordas Beaverbrook kalbė piktai atsiliepė apie vieno lėktuvų fabriky darbininkus, kurie, vokiečiam pradėjus bombarduoti aplinkinę, bėgo slėptis į rusius.

Lordui Beaverbrookui juo labiau buvo pikta, kad 1,500 darbininkų pametė darbą slėpdami kaip tik tą rytą, kai juo įspėjimus darbininkams tilpo visuose kapitalistiniuose laikraščiuose.

Beaverbrook pagrasino darbininkam baudom, jeigu jie ir kitą sykį gelbėdami su gyvastis bėgs slėptis į tam tyčia paruoštas vietas.

EKSPLOZIJĄ ARMIJOS ARSENALE

DOVER, N. J. — Picitinny armijos arsenale įvyko smarki eksplozija, nuo kurios sunkiai sužeista keli asmenys.

Kongresmanas Marcantonio Laimėjo Nominaciją Kitam Terminui

NEW YORKAS. — Nominaciniuose balsavimuose laimėjo kongresmanas Vito Marcantonio kaip Amerikos Darbo Partijos ir kaip republikonų partijos kandidatas.

Vokiečiai Nuskandinė ANGLŲ KARINĮ LAIVĄ

LONDONAS. — Admiraltiją patvirtino pranešimą, kad nazų submarinas nuskandino Anglijos minų grietelę, 1,000 tonų didumo. Laivas galejo be tik mūsų grietli, bet reikalui esant ir naikintoju veikti.

ROMA — Italų lėktuvų skardronai jau trečia diena be perstojuo bombarduoja angly pozicijas Aigipte, o anglai italų uostus Lybijoj.

Mussolinio Agentai Apkraustė Vokiečių Ambasadą Turkijoj

Istanbul. — Anuo tarpu Turėkijoj apiplėšta vokiečių ambasada. Priešakis įarti anglai. Dėlei charakterio išvogyto dokumentų, kai kurie ambasados tarnautajai buvo linke įarti Sovietų Sąjungos žmones. Tačiau patyriėjus pasirodė, kad ambasadų apkraustė ne kas kitas, kaip tik Mussolinio slaptieji agentai, nazijų bičiuliai.

ROMA — Italų lėktuvų skardronai jau trečia diena be perstojuo bombarduoja angly pozicijas Aigipte, o anglai italų uostus Lybijoj.

EXTRA

ANGLAI PUOLA FRANCUZŲ KOLONIJĄ AFRIKOJ.

Vichy, rugs. 23. — Flotila Anglijos karinių laivų vakar pavakare įnirusiai emė pulti francūzų koloniją Vakarų Afriką. Puoliniu vadovauja, be angly, frančuzas gen. de Gaulle. Puokiam anglai teisinga tuo, kad vokiečiai norėję kolonijoj įsigalėti.

ROTTERDAME BEVEIK NELIKĘ PRADINĘ MOKYKLŲ

Berlynas. — Okupuojami Rotterdamą praeitį pavasarį, vokiečiai miestą taip sunkiai nuterėjo, jog jame telko vos kelios sveikos mokyklos, kuriose mokslą galės siemet pradėti apie 5,000 vaikūčių. Kiti visai vaikai, skaičiuojami 20,000, turės palikti mokyklos siemet arba įstoti į kitų miestų mokyklas.

ORAS

Chigagoj ir Aplinkėj — pro-tarpiais lietus iki pietų. Saulė teka 6:39, leidžiasi 6:45.

Lietuvos TSR VALSTYBĖS BENDROSIŲ REIZIJOS

721272

"VILNIS" (The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$3.50; six months \$2.75. Chicago \$7.50; six months \$7.75; foreign countries \$8.00; six months \$4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1465 Entered as second class matter September 23, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nauja Karo Fazė

Atrodo, jog karas nesibaigs greit, kaip daugelio laukta. Matyti naujai neranda galimu perkelti daug kariuomenės Anglijon, tai koncentruosis Viduržemio jūros sferose ir Afrikoj.

Ribbentropo mistija pas Mussolinį berods turi tikslą naujai karo planus sudaryti. Veikiausia vokiečiai pūdinės Angliją, karts nuo karto, bet pačios vyriausios spėkos bus mesta pirmiausia pagrobti Suez Kanalo kontrolę, taipgi ir Gibraltarą. Ispanija irgi matomai bus įtraukta karan; jos vardu reikalus Gibraltarą.

Paėmus Suezą, gal karo operacijos bus perkelta toliau Afrikon. Vokietijai jau labai svarbu atgriebti buvusią jos koloniją Tanganiką.

Negalėjimas perkelti vokiečių kariuomenės Anglijon, perkeltas karo operacijų kitur, lemia ilgą karą. Afrikoj jis gali eiti visą žiemą, o paskui vėl pasikartoti kas dabar daroma su Londonu ir Anglijos pakraščiais abėnai.

Gali taipgi kitas karo frontas atsidiaryti. Japonijos armija jau įsibriovus Indo-Kinijon, o tai yra tik pirmas žingsnis Japonijos imperializmo ekspansijos Pietų Pacifiko srityse. Po to seka Olandijos salos, kuriose Amerikos ir Anglijos kapitulas turi stambius jėdlius, kurios taipgi būtina kontroliuoti, nes ten yra metalų, kurie būtina Amerikos ginklavimosi planui.

Karas taipgi gali dar labiau praplėsti, plačiau išsiplėsnoti.

Rauna Piktą iš Šaknų

Kauniškė "Darbo Lietuva" rašo: "Smetoninio režimo laikais Lietuvoje nepaprastu tempu dygo vienas po kito įvairiausių tipų restoranai, smuklės, klubai ir barai. Tokiose santvarkoje tai buvo visai normalus reiškinys, nes juk ir visas būdžetas daugelio buvo vadinamas girtu, kadangi pajamos iš degtinės monopolio sudarydavo didžiulę jo dalį."

Tatai labai daug kenkė kultūriniam darbiui. Sako, be girtavimų neapsieita ir įkuriant valstybės įstaigas, ar privačias įstaigas. Tas laikraštis toliau sako:

"Charakteringa, kad visoje toje girtavimo baloje daugiausiai skendėjo patys režimo šulai ir uoliausi jų pataikūnai. Juk visa eilė ministerių ir kitų aukštų pareigūnų buvo visoje Lietuvoje žinomi, kaip didžiausi girtuokliai."

"Smetonos valdymo laikais Lietuvoje smuklės ir restoranai daug sparčiau dygo, negu mokyklos, bibliotekos bei kitos kultūros įstaigos. Beveik kiekviename mieste ir miestelyje buvo daugybė įvairiais vardais pasivadusių klubų, kurie iš tikrųjų būdavo paprasčiausios smuklės."

Čia sūeidavo "valdantysis luomas" — valdininkai, fabrikantai, bankų ir įvairių biznio įstaigų savininkai. Juo daugiau jie čia praleisdavo, tuo paskui daugiau lupdavo. "D. L." tęsė:

"Ne vienas valstybės ar visomeninės įstaigos pareigūnas iki paskutinio cento juos prasišošęs, pasidaręs skolų, paskui pradėdavo savintis valstybės ar visomeninės pinigų, imti kyšius ar daryti įvairiausias kitokias suktybes, dėl kurių kentėdavo plačiausi gyventojų sluoksniai."

Dabar Liaudies Vyriausybė visus tokius klubus — girtavimo lizdus — uždarė. Tuo būdu iš Lietuvos gyvenimo ištrauktas dar vienas dvokiantis pikšias."

Negalint net ir kultūrinį sveigų ruošti be policijos leidimo, o leidimai sunku gauti, daugelis ir gerų žmonių, kurie kitose sąlygose, nelankytų to įstaigų, turi fašistinio režimo jas lankė.

Naujai Lietuvos valdžiai rūpi kultūriniai žmonės. Nežiūrint, kad iš jų įstaigų valdžia gali turėti daug įeigų, jos panaikintos, nes jos kenkia visuomenei, jos puldo žmones, kenkia jų kultūrinimuisi.

Kaipo produktas seno režimo, jos ir nuėjo paskui seną režimą.

Švietimas Pakilo

Kuomet Ukrainos dalis buvo Lenkijos valdoma, iš ten girdėjome daug nesmagių žinių. Ukrainiečiai buvo labai persiekiojami, jų apšvieta, kultūrinis veikimas buvo slopinama. Kas kita dabar. Iš Lvovo štai ką praneša:

Toj apeliinkėj eina 68 laikraščiai, kurių cirkuliacija (tiražas) siekia 21,301,000 egzempliorių.

Padidinti švietimą toj daly, Sovietų valdžios švietimo reikalų vedėjai buvo sukvieta Maskvon lenkų ir ukrainiečių intelektualus, kad gauti jų nuomones ir patarimus, kaip tas darbas geriau vesti.

Net Amerikos lenkų spauda pagyrė tą žygį. Ji sako, kuomet nazų valdžia terioja lenkus intelektualus Vokietijos užimtoj Lenkijos daly, Sovietų valdžia skiria intelektualus lenkų švietimo darbiui. Tas patys ir su ukrainais.

Dėka tam, švietimo darbas tose srityse žymiai padidėjo.

Kalbės Per Radiją

Komunistų Rinkimų Vajaus komitetas skelbia, jog jau gauta užtikrinimas penkioi prakalbam per radiją visos šalies plomete ir komunistų prezidentiniam kandidatui Earl Browder. Prakalbos bus transliuojamos per National Broadcasting, Columbia ir Mutual visos šalies radiją.

Pirmą kalbą Browderis sakys rugsėjo 25 diena, 10:45 vakare per NBC Blue Network.

Amerikos reakcininkai stengėsi uždaryti komunistams burną, bet tas nepasikirtina, nuo Roosevelto ir Willkie, kalvyko. Tai svarbu. Tegul žmonės girdi ir bą. Ar tai, ką Browderis sakys jiems gera, ar ne, lai jie patys sprendžia, o ne kiti už juos.

Ji Perdidelė—ir Galinga

Sekmadienį pulk. McCormick, Chicago Tribune leidėjas ir redaktorius kalbėjo per savo radiją apie karą. McCormickas yra aršus Sovietų priešas, bet jis užpylė šalto vandens tiems, kurie trokšta ir tikisi, kad Vokietija "atsivers prieš Sovietus" ir įveiks Sovietų Sąjungą.

Jis sako: "Rusija turi didelę armiją palaikomą 200,000,000 žmonių."

Jei Vokietija ir įveiktų Sovietų kariuomenę, ji negalėtų Sovietų Sąjungos užkariauti. Ta šalis per didelę ir per daug galinga. Juo toliau vokiečiai eity į SSSR, tuo labiau jie silpnėtų ir pagaliao sutiktų tą patį likimą, kaip Napoleonas 1812 metais, daėjes iki Maskvos.

McCormickas bijo, kad šis karas gali privesti prie skilimo. Jis sako:

"Kokius perversmus šis judėjimas gali sukelti sunku numatyti. Balkanai gali išsiplėsnoti ir duoti Hitleriui tokią žaidą kaip Ispanija davė Napoleoniui."

Jis kalba apie sukilimus Ispanijoj 1808 metais, kuomet ejo Anglijos ir Francuzijos karas.

Sukilimas Balkanuose, žinoma, būtų smugis Vokietijai, nes ji gauna daug aliejaus iš Rumunijos.

McCormick mano, kad Sovietų Sąjunga nenorį Hitlerio laimėjimo, taipgi Hitleris dabar ešas tolygioj Napoleono pozicijoj ir galįs pralaimėti.

APŽVALGA

APIE SLA REIKALUS.

"Tėvynės" (Nr. 38) rašo apie SLA Pild. Tarybos nuvaziavimą. Bet kol prieina per reikalą, tai p. redaktorius duoda valios savo palaimdam lietuviui. Jisai smulkmėniskai pasakoja, kas iš PT narių orlaiviu atskrido, kas laivu atplaukė, kas pėkėčias atėjo.

Po to seka pasakojimai, kad "Bagočius buvo susimastęs", kad Mikužiutė "tu-rėję raukšlė kaktėje", kad Mažiūka "išrodė daug kuo nepatinkintas" ir tt.

Tai yra jurgelioninė liežuviu gimnastika. Ot, mala bile malti...

Pirmos dienos posėdiuose buvo svarstoma jaunimo problema, bet—

"Toliau išgilinus į biznio reikalus, į pomirinius, pašalpos ligoje ir morgiačių klausimus, nebėliko laiko grįžti prie jaunimo. Jaunimui reikės palaukti sekantį Pild. Tarybos nuvaziavimą."

Bėda pas juos su jaunimu ir didelė bėda su lėšų fondo aptušeijimu:

"Niekas negalėjo tikrai pasakyti dėl ko lėšų fondis yra taip aptušeijęs, nežiūrint, kad iš abiejų pažangos vėjų į lėšų, išondį įplaukė ir jame pasilikę gan stambi pinigų suma... Apie tai Tarybos nariai karštai ir ilgaini ginejojai ir barėsi, bet išlaikę analizo, kurs parodytų kame dalykas, vis vien neatsirado. Visi sutiko, kad reikia kur nors pradėti daryti ekonomiją. O nuo kur pradėti? Na, žinoma, pirmiausia nuo reaktijos... Dėl lėšų fondo aptušeijimo pirmiausia nutarta atimti nuo Tėvynės redaktoriaus pagelbininką..."

Tokių "rašty" pagaminimu, kokiąs dabar užkimsčia "Tėvynė", užtenka vieno taipraiterio. Juk nereikia nei valandos laiko patiekti tokį jovalą, kaip "vergaš nebūsimė."

Kaip ir visuomet, taip ir šiuo kartu PT susidurė su nerybotų ekspensų klausimu.

"Tai buvo įvairių komisijų bylos arba sąskaitos už dalyvavimą seime, už darbą ir nedarbą, taipgi Pild. Tarybos narių sąskaitos ir kitokios panašios sąskaitos, kurų bendra suma siekė daugiau, kaip \$4,000."

Net jiems patiems pasirodė, kad "sąskaitos yra perrieibios ir nėra iš kur paimti pinigų joms apmokėti."

Prie pinigų jie limpa kaip širšės. Už kiekvieną pasikurtinimą—riebi sąskaita. Reikia tikrai raketieriškos nuotalkos, kad su sąskaitom darsivaryti iki keturių tukstančių dolerių!

Dėl to visai lengva suprasti kodėl tokio plauko žmonės dejuoja ir protestuoja prieš Sov. Socialistinę Lietuvą. Ten tokio plauko ponus nuvijo nuo abraکو ir nuo medaus.

Manuel Avila Camacho, naujasis Meksikos prezidentas, irgi suriko prieš komunistus. Girdi, jie ešą svarbiose valdžios vietose.

Jis pasiekė prez. Cardeną. Amerikos kapitalistai daro spaudimą ant Meksikos valdžios, kad atgavus aliejaus ir kitas iš jų atperkamas industrijas. Jie pasikinkė gen. Juan Almazan, kad skymuotį sukiliama. Meksikos liaudis nebijo to, bet Cardenas ir Camacho vis daugiau pasiduoda Amerikos stambaus kapitalo spaudimui.

Kaip ir Rooseveltas, Cardenas ir Camacho pasiger-

ė. Pasiustuojanti Clevelando "Dirva" labai apsidžiaugė "Lietuvių Socialistų Sąjungos" "deklaracija" prieš naują Lietuvos vyriausybę. Fašistai pabučiavo "socialistus".

"Dirva" rašo: "Taigi mūsų socialistams aiškiai ir atvirai išėjus prieš komunistinę Lietuvos išdavystę, visos trys didelės mūsų srovės Amerikoje—tautinė katalikų ir socialistų—stoja išvien prieš Lietuvos okupaciją..."

Kuomet fašistai taip myluoja socialistus, tas pagelbės kiekvienam progresyviai lietuvim suprasti, kad tarp Grigaičių ir Karpių nėra skirtumo.

Agrikultūros ministeris, virtont Henry Wallace, pakisvintas Claude Wickard, Douglasui tai negirdėtas vardas. "Aukštos politikos" sferose jis irgi veik nežinomas, bet jis gerai žinomas fermeriams vidurvakarinėse valstijose.

Jis yra Indianos fermerys. Indiana, Illinois, Michigan, Wisconsin ir Iowa valstijos demokratų partijai bus lemiandčios šiuose rinkimuose. Seniau jos buvo republikonų vedamos, pastarais keliolika metų demokratai čia įsigalėjo. Gauti šias valstijas Rooseveltui neapsakomai svarbu.

Paskyrimu Mr. Wickard'o manoma patraukti prie demokratų daugybę fermerių balsuotojų.

Manuel Avila Camacho, naujasis Meksikos prezidentas, irgi suriko prieš komunistus. Girdi, jie ešą svarbiose valdžios vietose.

Ponia Rabinavičienė yra žydų tautybės.

Visa lietuvių buržuazinė spauda negali atsidžiaugti Rabinavičių "patriotizmu", nes tas patriotingumas visame kame supuola su smetonizmu. Smetonlaižiai žydi ar cacos, beveik anuolai.

Bet atsimenat, kaip ta pati spauda traktavo R. Matusavičių, žurnalistą, atvykusį iš Lietuvos. Ji chuliganiskai vaipėsi, kad jis yra žydas, jį net insinuavo, kad jis yra svetimos valstybės agentas.

Žydas, kuris kovoją prieš smetonlaizius, yra blogas, o žydas, kuris tursinosis prieš Smetoną, yra pažiba!

JUDOŠIUKO BUCKIS.

Fašistuojanti Clevelando "Dirva" labai apsidžiaugė "Lietuvių Socialistų Sąjungos" "deklaracija" prieš naują Lietuvos vyriausybę. Fašistai pabučiavo "socialistus".

"Dirva" rašo: "Taigi mūsų socialistams aiškiai ir atvirai išėjus prieš komunistinę Lietuvos išdavystę, visos trys didelės mūsų srovės Amerikoje—tautinė katalikų ir socialistų—stoja išvien prieš Lietuvos okupaciją..."

Kuomet fašistai taip myluoja socialistus, tas pagelbės kiekvienam progresyviai lietuvim suprasti, kad tarp Grigaičių ir Karpių nėra skirtumo.

Agrikultūros ministeris, virtont Henry Wallace, pakisvintas Claude Wickard, Douglasui tai negirdėtas vardas. "Aukštos politikos" sferose jis irgi veik nežinomas, bet jis gerai žinomas fermeriams vidurvakarinėse valstijose.

Jis yra Indianos fermerys. Indiana, Illinois, Michigan, Wisconsin ir Iowa valstijos demokratų partijai bus lemiandčios šiuose rinkimuose. Seniau jos buvo republikonų vedamos, pastarais keliolika metų demokratai čia įsigalėjo. Gauti šias valstijas Rooseveltui neapsakomai svarbu.

Paskyrimu Mr. Wickard'o manoma patraukti prie demokratų daugybę fermerių balsuotojų.

IVAIRIOS NUOMONĖS

na kapitalui pūdinėdami komunistus. O tai yra signalas puolimo viso darbininkų judėjimo toj šaly.

Jau dabar tuli "apgaleistauja" likimą Vincente Lombardo Toledano, vado Meksikos Darbo Konfederacijos.

Atvykę iš Europos New Yorke pasakojo, kad Vokietijos armijoj neramu. Sako, daugelis kareivių atsiskė kelis per vandenį Anglijon, nes tai neišvengtina mirtis. Jie ešą gražinami Vokietijon surištom už pečių rankom.

Tai galį būti tik propaganda, tiksliai paleisti gandai pakelti anglių ugi ir palengvinti gauti jiems paramos Amerikos, bet gali būti ir tikrovė. Kiekvienam kare eiti sukiliam, gali būti ir šiame. Šiame juo labiau, nes abiejose pusėse pat pradžioje karo nesimato ir armijoje ir civiliuose jokio patriotinio užsidegimo.

I karą žiurima kaippj į be-reikalingą dalyką ir pra-gaištį.

Vokietijai nesiseka su perkėlimu armijos Anglijon, ar ji dar nebandė. Vienas ar kitas vistiek rodo tos problemos sunkumą.

Nazių užsienio reikalų ministerio konferencija su Mussoliniu, sakoma, darantį planus plecti karo operacijas Viduržemio juroj, o įsi-

(Tęsa ant ketviro puslapijo)

APIE NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

A. K. RUTKAUSKAS, M. D.

Laiškanešis, per klaidą, paliko kaiminkos "Draugas" (No. 218, rugs. 18, 1940).

Penktame puslapyje cituodamas maistu aprupinimo patvarkymus, neiškentė nesitcijos, kabėse pareikšdamas: "Jeigu sovietų rusų pusbadžio gyvenimo pavyzdžiu, tai tauta greit pajus šį "geresnį maitinimą"."

Šiaja pastaba "Draugas" pripažysta lietuvių tautą esant L. T. S. Respublikoje. Lietuvių tauta nuo amžinoje Lietuvoje, kaip galį, gerina žmonių buklę.

Simutis, editoriale, kurį net pasirašo, lošia diktatorėlio rolę; pabaigoje to editoriale rašo: "Nė vienas lietuvis nuo tų darbų (pabėgėliam fašistam aukų davimo.—A. K. R.) negali būti laisvas."

Kas L. Šimučio prasi-manymam netiki ir jo neklauso, gali laukti tikrai fašistinio keršto.

Tame savo pasirašytame editoriale, Lietuvoje gyvenančių lietuvių, rodosi, nemato, o tikrai prieš tautą nusidėjusius (1926-XII-16-17) pučistus, kurie per 13 metų karo stoviu ir karo teismais paverge visą liudį laikė, ir kurie Lietuvos žmonių keršto vengdami, apsigovo, slap-tai į Vokietiją pabėgo; pat pradžioje tikrai 46 asmenų skaitliuje. Tie mūsų tautos pardavėjai, pirmiau ruošėsi lenkams Lietuvą paaukauti, bet tajai dingus, neliko kito

L. Šimutis, savame pasirašytame editoriale rašo: "Iš-bėgusieji veikėjai (Lietuvos pabėgėjai.—A. K. R.)... rengiasi atstatyti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę... ir laimėjimas bus užtikrintas."

Caristiniai kunigaikščiai, ir kapitalistiniai agentai, su Kerenskiu prievartai, net ir Jungtinių Valstijų pulkai Sibirioje išbuvo net du me-tus, ir caristinių kunigaikščių Rusijos sostan nepatūpė, tai pabėgėliai smetonai-žiai, bailiai it kiškiai, net su L. Šimučio dvasine ir dole-rine pagelba, į L. T. S. Res-publiką negręš.

Caristiniai kunigaikščiai gavo darbus prie restoranų už "veite-rizius", taxi veikus, teatruose už sėdinių parodytojus ir taip panašiai, tai ir musų Dr. Vileišiam, Zadekliam ir vi-siem kitiem, bet Amerikoje, parupinkite klebonijų vir-tuvėse darbo, ar Marjonoj Ukyje karves melzti, vietas nuo šėskų ir žiurkių dabo-ti, ar paršus šerti, tai butų iš-mintingas "pabėgėlių" apru-pinimas. Aukomis amžinai penėti pučistus-smetonlai-žius tai pakas darbas, nes lepinami tikrai klasas da-rus. Lai ir musų "ponai" it rusų kunigaikščiai Ameri-koje, darbu sau pragyveni-mą užsielpo.

Jeigu 95% Lietuvos gyven-tojų be pasipriešinimo pri-ėmė SSRS globą, jie geriau tikėjo Stalno žodžiu, negu musų "Tautos Chefui", ku-ris tikėtai prisiekas lauzyti smokėjo, o žmones susino ir

be maisto ir gydymo priemo-nių neturtinguosius paliko Lietuvoje ligas platinti. Lie-tuvos liaudis jau apsispren-dė galutinai.

be maisto ir gydymo priemo-nių neturtinguosius paliko Lietuvoje ligas platinti. Lie-tuvos liaudis jau apsispren-dė galutinai.

be maisto ir gydymo priemo-nių neturtinguosius paliko Lietuvoje ligas platinti. Lie-tuvos liaudis jau apsispren-dė galutinai.

be maisto ir gydymo priemo-nių neturtinguosius paliko Lietuvoje ligas platinti. Lie-tuvos liaudis jau apsispren-dė galutinai.

be maisto ir gydymo priemo-nių neturtinguosius paliko Lietuvoje ligas platinti. Lie-tuvos liaudis jau apsispren-dė galutinai.

be maisto ir gydymo priemo-nių neturtinguosius paliko Lietuvoje ligas platinti. Lie-tuvos liaudis jau apsispren-dė galutinai.

be maisto ir gydymo priemo-nių neturtinguosius paliko Lietuvoje ligas platinti. Lie-tuvos liaudis jau apsispren-dė galutinai.

be maisto ir gydymo priemo-nių neturtinguosius paliko Lietuvoje ligas platinti. Lie-tuvos liaudis jau apsispren-dė galutinai.

Budavokimė Darbinių Organizacijų ir Spaudą

Moterų Skyrius

Pažintis ir Karas Moterim ir Kultural Pragalėms

Kada Susirupino Jaunuolių Sveikata

Apie porą metų atgal Washingtono buvo suaukšta Sveikatos Konferencija. Suvažiavę gydytojai, socialiai darbuotojai, slaugės, unių atstovai ir kiti, kuriems šalies sveikatingumas rūpi. Konferencijai skaitlinėms buvo nurodyta kiek žmonių kenčia visokias ligas, kiek motinų miršta de laiko dėlto, kad negauna tinkamos priežiūros, kiek vaikų lanko mokyklas su silpna sveikata, kiek jaunuolių serga džiūva ir kitomis ligomis. Po visų tu įrodymų buvo prietais išvados, kad valdžia turėtų priimti Sveikatos Programą paskiriant tam tikrą sumą pinigų, kad galima būtų kiek šitą padėti pagerinti. Buvo įneštas Wagner Health bilius, ir per visą šalį ėjo didelis judėjimas, kad šis bilius būtų priimtas. Pagal tą bilį, būtų pradėta plati sveikatos kampanija, pastatyta namai džiūvinkams kur jų nėra, būtų įvesta geresnis pataravinams pavietų ligoninėse, kur aptarjamiu ligoniams negalintiems pasisamdyti privatei šalyje gydytojai.

Dabar minėta "fiziško tvirtumo" programa bus sujungta su tais darbiais. Bus taigi pradėta plati kampanija per visą šalį, kad supažindint jaunuolius su sveikatos klausimais. Prieš tai niekas negalėtų nieko sakyti. Tas labai puiku, ir jau seniai reikėjo susirūpinti netik jaunuolių, bet visų sveikata. Bet šiai viename magazine skaičiau pono Herbert Hooverio ilgą straipsnį, kuriame jis ramina motinas, kad ėmusias sūnų į verstinas militariškas tarnystės kempes išeis ant sveikatos jaunuoliams. Ten jaunuoliai bus disciplinuoti, ten bus prižiūrima jų sveikata, gaus sveiką maistą ir viskas bus jiems veltai. Tas išeis ant naudos patiems jaunuoliams, tėvams ir visai šaliai. Jei gi ir nereikėtų eiti kariuoti, tai šita tarnystė visgi duos daug naudos.

Skaitant tokį raminantį straipsnį, ateina į mintį klausimas kodėl dabar būtų susirūpinu jaunuolių gerove, jų sveikata? Atsakymas žinoma dabar visiškos aiškios; jie reikalauji karui. Kada nelauko reikalingi karui, tai nei joks reikalavimas rūpintis jaunuolių ir kitų sveikata nepajudino, ty geradarį "gėry širdžių." Dabar jaunuolius paima, mankštys fiziškai, kad "suvirtinti fiziškai," matinis, kas sveikatai atbulodavai. Paskui suvirtingi, pasipis kamuolių pašarui. Kokia ironija!

Apie motinų sveikatą, apie mažų kūdikių priežiūrą nei vienas iš ty geradarų nei kalbėti nekalia. Apie senelius, kurie dėlei blogų gyvenimo aplinkybių kenčia nuo visokių ligų, niekas nesirūpina. Tik jaunuoliais susirūpino ne dėlto, kad jų sveikata savame joms parūpo, bet dėlto, kad reikia jų jėgos, ginti ir apsaugoti turcij milijonus atiduodant savo gyvastį.

Motinos skaitydamos apie šitų geradarų visokius raminius, prisiminkite, kaip daug naudos mums iš tos verstinos militariškas tarnystos? Pagalvokime apie tai. **Motina.**

RUGŠČIUS KOPUSTAI

Ne tik lietuviai, bet abelnai visi žmonės mėgsta šviežius, gardžiai užraugintus rugščius kopustus. Rugščius ėpusitai stimuluoja apetitą; jie turi savyje daug naudingų elementų vidurių reguliavimui. Juos galima valgyti tiesiog iš bakutės išsi-griebus, užsipilant biskį alųvų atiejams ir pasidarant kaip amerikoni sako "salad." Jų sunką galima gerti sumaisant su tamedžių sunka. Galima rugščius kopustus ir išvirti užpėje.

Tuluoše atsitikimuose užinama valgyti rugščius kopustus. Iš kitos pusės, rugščių kopustų ralsalo (sunkos) galima gauti net vaistinesiose buteliuose ir nekurie ligoniai gauna patarimus luiti to rnsalo.

Rugščius kopustai kenkia tankiausiai kada jie yra išvirti labai riebiai. Tankiai nei garas nei eina iš bulvės per taukus ir valgytojas net liežvį nusidėgina, kada manydamas kad užpė nekarsia, paima visą didelį šaukštą. Čia tai jau perriebu. Kita blo-

gybė, kada kopustai perdaug pervirę. Kopustus nereikia ilgai virinti. Geriausiai tai tik gerai perkaitinti. Ir jeigu jie nebus perriebūs, ypač kiauulienos taukais, tada jie bus maistingi ir patisartaus kaip tas sveikas stimulantas apeltui.

Stai geras budas salsinamyti rugščių kopustų. Paimkite I keug arba vieną svarą rugščius kopustų, puse puoduko sviesto, puse puoduko supusiaty cibulių. Pakepinkit cibulius svieste iki jie gražiai aparus. Sudėkit kopustus gerai išpausutus, ir sumaisius su cibuliais uždėkit ir leiskit pavirti ant lėtos ugnies apie 20 minutų. Tai bus gardi daržovė prie mėsos. Sunka, kurią nusupusit, pasidėkit ir sekančią rytą sumaisius su tamedžių sunka išgerkit prieš pusryčius arba pietus.

Ismėginusi.

Moterų Skyriaus Dalis Seka 4-tam Puslapyj

Miss Marilyn Kier, išrinkta kaip gražiausia mergina Los Angeles County frūose (parodoje). Šie fėrai atsilbuvo Pomona, Cal.

TRUMPA PERŽVALGA VIENŲ METŲ VEIKIMO

Švakarėse busimos V. V. Lietuvių Moterų Konferencijos, noriu padaryti trumpą peržvalgą mūsų moterų veikimo nuo pereinot konferencijos iki šios. Konferencijoj reikės pamatiniai pamažuoti kaip veikia mūsų klubai ir mūsų V. V. L. Moterų Sąjūdis ir kaip išgyvendinti nutatomus traktumus.

Kaip Renkasi Delegatės

Paejoj Chicagoj kiek teko nūgristi, delegaciją jau yra išrinkti nemažai. Roseland Moterų Klubas išrinko 15; Chicago Liet. Moterų Kultūros Klubas išrinko 13; Brighton Parko Moterų Klubas perleikš Chicago Liet. Moterų Draugijos "Apsvietla" per vasarą neapleik susirinkimui ir susirinkimo neties prieš konferenciją. Gal valdyba pasikirs bent vieną atstovę.

Renka delegates ir mūsų draugijos. LDS 53 kuopa Bridgetorte išrinko 3; LDS 76 kp. Brighton Park išrinko 8; LLD 104 kp. Brighton Park išrinko 4.

Nieko nesigirdėjo apie Cicero Moterų Klubu. Tiklu, kad jos nepalikis neišrinkusio delegatės. Iš toliau dar iki šio laiko, nors jau tik kelios dienos prieš konferenciją, nieko nesigirdėjo apie išrinkimą delegacijai.

Kaip Atsilpėti Klubai į Dienes Klausimus

Nuo pereinū metų mūsų konferencijos iki šios konferencijos buvo labai daug klausimų, kuriais klubai veikė vienap ar kitaip. Buvo visokių tarplautiškių konferencijų, atsilbuvo mūsų Lietuvių Moterų Seimas. Buvo įvairių klausimų dėlei kurių reikėjo veikti ar tai paskiriant delegacijai ar patiems klubams, pavyzdžiui, siuntinuo telegramų į Washingtoną ir tt.

Kalbant vien tik apie moterų klubus, neliečiant mūsų organizacijų, du klubai stovi kaip pavyzdžius gero veikimo. Nors gal ne šimtą nuosinėčių atlieka viską, bet vistomut dēda pastangas ir visus klausimus tinkamai orientuotis. Tie klubai yra Chicago Liet. Mot. Kultūros Klubas ir Roselando Liet. Moterų Klubas.

Kada reikėjo veikti aukštų maisto kainų klausime, šie du klubai visuomet savo atliko. Kada reikėjo dalyvaui svarbioj konferencijoj bei kongrese, šie du klubai visur gražiai pasirodė kaip su delegatėmis taip ir su finansine parama. Aba šie klubai pasuntė į Liet. Moterų Seimū delegates ir pasykeikimū.

su finansine parama. Liet. Mot. Draugija "Apsvietla" taigi prisidėjo su puse kelionės lėšų vieni delegatėi ir pasuntė pasveikimui, nepatamū su kiek dolerių.

Apie Cicero Moterų Klubū nėra galima kalbėti kalbant apie visot veikimū, nes tas klubas dar visai naujatis ir dar budavojimo procese. Bet Brighton Parko Moterų Klubas, kuris mažimū senelis už visus kitus mūnėtu klubus, mažimūsi prisidėjo prie svarbesnių darbū. Seimo nerimū nei delegacijū nerinko. Į Talkos Kongresą, kuris atsilbuvo čia pat Chicagoje nepasūtė delegatės nei finansiniai nerimū. Jų delegacijū nesimatė nei vienoj iš svarbesnių šio mėsot konferencijū.

Nors Brighton Parko Moterų Klubas paejoj pirmoj V. V. Liet. Moterų Konferencijoj pasisakė už tvėrimą V. V. Liet. Mot. Sąjūdis, bet sąjūdis surengtus parengimūse klubas kaip tokiš, galima sakyti nedalyvavo. Atskiros ypatos dalyvavo programūse bei prakalbose.

Šitam klubui nentsilepiant tinkamai į visus svarbesnius klausimus, reikėtų pakalbėti apie atgavinimū kitą organizacijū veikimo. Ten seniausai labai aktyviai veikė LLD moterų komitetas. Rodos to komiteto nuomom buvo, kad Brighton Parko gali atlikti visą darbū moterų organizavimū ir veikime Brighton Parko Moterų Klubas, bet kadangi tas klubas kaip matytis nesirūpina veikti savo narių ir kitų tos apieilinkės moterų labui, ir tik bando gyventi su parėmis ir parengimais vien savo naudai, kas savo vietoj yra labai gerai, tai ten turės susitverti viską komitetas, kuris rupinsis svarbiausiais darbais.

Reikia Moterų Komitetų Visose Organizacijose

Tveriant V. V. Liet. Moterų Sąjūdy buvo kalbėta apie steigimū komitetū mūsų organizacijose. Ta sveika mintis buvo pilnai užgirta konferencijoj, bet rodos iki šiol pasilikio praktikoje neįvykinta. Nesinori plačiai kalbėti apie tai dabar, bet tai visnas klausimas, kurį turime plačiau apkalbėti ir prieti prie kokios nors išvados busimoj konferencijoj, nes tokie komitetai gana gražaus darbo atlieka kitų tautų organizacijose; kodėl mums neįprimiti tą sveiką pavyzdį ir neorganizuoti plačiau mūsų lietuvių moterų veikimū.

A. J.

Kas Dedasi Lietuvoje

Viena mano kaimynė rodė man laišką iš Lietuvos, rašytį jos sesers. Laiškas rašytas po naujų įvykių Lietuvoje. Tarp kitko laiške sako, kad dabar dvarponiai žudysis; jiems palikta tik po 30 hektarų žemės, o kita visa išdalinta.

Atydziai skaičiu, kad susekus bent vieng žodį apie skriaudų padarytą pačiai rėkėjai. Kalbant patį apie save, netik nesuskundžia, bet giriiasi, kad su ja ir jos šeima viskas gerai. Abelnai apie įvykius Lietuvoje daugiau nieko nesako; matyt nesigilina į politinį ir ekonomijū šalies gyvenimū.

Sesuo, kuri laišką aplaikė, visai nesigilina, kad vienas, kitas dvarponis nusizudys dėlto, kad dabar teks dirbti naudingą darbū kartu su visais pilieciais. Ji džiungiasi, kad vardgiantai Lietuvos žmonės dabar galės geriau gyventi; nerėkės bučioti ponius rancias. Jie visi dirbs ir gaus lyg užmokėstį.

Sekant žinias iš Lietuvos, užėjau skaudų žinią, kuri parodo, kad dabar Lietuvoje darbininkų vaikai bus tinkamai apūpinti, bus steigama jiems darželiai, čia jų paduosiu ištais.

STEIGS DARBININKŲ VAIKAMS DARŽELIUS

Kaunas. — Kaune yra daug darbininkų šeimų, kurių ir vyras ir žmona dirba per dieną fabrikuose ar kitus darbus. Vaikai lieka namie ir jiems pavasaris ir vasara neatsos ta naudos, kurių turi duoti.

Pirmiausia, didesnieji vaikai, kurie nelanko mokyklos, likę be priežiūros, betišaliai valkiojasi gatvėms. Visai maži vaikai, likę namie be priežiūros, skursta.

Vaikams reikia darželių ir lopšelių. Būtų gerai, jei vaikų darželiai būtų arti darbuvietsės, nes visi darbininkai stengiasi būti arti tos vietos, kurioj dirba. Tuo tarpu esamieji vaikų darželiai dažniausia est toliau nuo darbininkų kvartalo.

Todėl reikėtų pasirūpinti įsteigiti vieną ar kitų vaikų darželių arti darbuvietsės, kad tėvai, eidami darban, galėtų vaikučius patys nūvesti ir grįždami namo pasiimti kartu.

Čia daugiau iniciatyvos turėtų parodyti įmonų vadovybės, padėdamos išlaikyti tokius vaikų darželius.

Vyriausybė daro atitankamus žygius, bus tos darbininkų reikalavimus kaip galint greičiau patenkinti.

Šitokias reformas pravedus Lietuva pralenks ir mūsų turtingą šalį, Ameriką. Motinos, ypač tos kurioms tenka išelti iš

namų, kad pelyti sau pragyvenimū, arba dāsidiėti su savo pajamomis prie vyro uždarbio, nes vienas negali išmaitinti linkamai, turėtų reikalauti valdžios, kad čia būtų steigiami tokie vaikūčių darželiai.

Nors vaikučius penkių arba penkių ir pusės metų jau pradeda čiti į "kindergarten," bet pradzioje eina tik pusę dienos, o kitą pusę turi praleisti apie namus. Jei motina ir tėvas dirba, tai nėra kam jo prižiūrėti, nėra kam pagulditi popiečiu poilsui kaip pridera to amžiaus kukdikiui.

Isteigimas tokių vaikūčių darželių dideliai palengvintų darbininkų gyvenimū Amerikoje.

Amerikietė.

UNLIOS VADAS Tai Josephine Timms, neseniai išrinkta sekretorium - išdinknu American Communication Association (CIO). Tai vienintė moteris, kuri unioje užima tokių vietų.

Lietuvių Moterų Sąjūsi Tarimai

Vidurvakarių Valstijų Lietuvių Moterų Sąjūsi posėdis rugšėjo 18 d.

Sekretorė raportavo, kad išsimūntėjo arti šimto užkietimū 1 konferencija, kuri įvyksta rugšėjo 29 d., 10 val. ryle, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., Chicago, Ill. Taipgi jau numatome, kad pasekmingai klubai ruošiasi su skaitlinga delegacija.

Išduotas raportas, kad atstovai visuo delegaciją priekškinam Kongrese, kuris buvo visaprasniau pasekingnas.

Kad busiant konferencija būtų sklandi, išrinkta komitetas, kuris suruoš ir atstovaks pačių konferencijos eigą.

Nutarita pakviesti kalbėti laike konferencijos O. Remeikienė, iš bendro veikimo lietuvių moterų tarpe, taip pat pakviesti vieną sveitintautę, žymią kalbėtoją ir darbuotoją tarpe moterų.

Apkalbėta mokyklos klausimais ir pranešta, kad sekretorė per laiškus į klubus kreipėsi, kad teiktų kooperaciją arba patys steigtų savo kolonijose.

Pranešta, kad Brighton Parko Moterų Klubas jau užsibrėžė patys įsteigiti savitarpimū lavinimosi mokyklą.

Konferencijoje bus ir muzikinis programos. Užprašyta dainuoti: Mrs. M. Schultz, A. Zabuklėnė, K. Abekienė ir sesutės Zdanūnės. Sąjūsi komitetas visais galimais budais rupinasi, kad ši konferencija būtų sekminga ir prašo, kad kiekvienas draugija, klubas bei organizacija eiti į talką dėl konferencijos sekmingumo.

Sekr. J. Skeberdytė.

Pasektinas Pavyzdžis Kitiems Klubams

Niekad nepraleidžiu žinučių, kurios parašytos apie moterų veikimą ar tai būtų vidurvakariuose ar rytinėse valstijose. Žiniedu yra mynti ką veikia moterų klubai bei draugijos.

"Laisvės" Moterų Skyriū, rugšėjo 1 d. telpa korespondencija iš LLD 20 kp. Moterų Skyriaus susirinkimo iš Binghamton, N. Y. Korespondentė aprašo to skyriaus visot susirinkimo eigą. Viskas labai puiku, bet vienas dalykėlis vertas išsklėmo aukštai ir pasekimo kitiems moterų klubams bei draugijoms. Ten pasakylta:

"Skaityta iš 'Laisvės' pora editoriaų apie dabartinę Lietuvos padėtį. Skaitė J. K. Navallinskienė."

Laikraščių editoriaurai gali labai gražiai pastarnauti mūsų lavinimosi reikalams. Jie visados ruošyti svarbiausius dienos klausimus. Jie trumpi ir perskaičius juos galima diskutuoti ir išpėsti. Paskėime Binghamtoniečių pavyzdį savo susirinkimuose.

A. J.

Moterų Konferencijos Išvakarėse

Jau visai mažai laiko teliko iki rugšėjo 29 d., kurioje įvyksta V. V. Lietuvių Moterų Sąjūsi konferencija Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Daugelis organizacijų bei klubū išrinko skaitlingą delegaciją į kelbamą konferenciją, labai svarbu, kad kiekviena išrinkta delegatė butinai dalyvaūtų ir tuom prisidytų prie konferencijos sekmingumo.

Netenka aiškinti, kaip svarbu šiandien, kad juo labiausiai moterys augintų platesnį žinojimą savyje. Mes matome masines žudynes Europoje, juk tai žusta motinų sumys. Jei motina-motėris būtų aukščiau kulturoje pakilus, ji galėtų atlikti kilnesnį darbū ir jei ne visai sustabdytų karus, tai bent vieningai eitų prie to.

Istorija rodos, kad moters kultūrinis pakilimas bus kultūrėjimos visos žmonijos. Lietuvenečiuete, tu gal daugiausia buvai skriaudžiama, mažai kuriai ir mokykla buvo tepažystama.

Tad nors dabar, o dar nevēliu, suremkinė vieningai pečius ir cikime į šviesesnį gyvenimū, mokykimės pačios, o galėsimė blaiviau auklėti ir naująją visuomenę.

Padarykime, kad mūsų darbai liktų tuo kelrodžiu, kuris visus ir šviesesnį rytojū. —Julija.

Moteriškė lakūnė. Grace Huntington, iš Pasadena, Cal., orlaiviu iškilo 22,700 pėdų aukštumon. Jinai vartojo Mayo Klinikos oksigeno maskū, kitaip, sako, būtų negalėjusi tiek aukštai pakilti. Piretalais metais Miss Betsy Ross, iš Harrisburg, Pa., tuo pačiu orlaiviu buvo pakilus 18,000 pėdų aukštumon. Pastaroji mergina sumušė pereinū metų rekordą.

TINGINYS JONUKAS

CESLAVA MONIKAUSKIENE

(Tęsa)

Nieko nepadėjo mokytojos aiškiniamas. Laiminas gal net ir butų jos paklausęs, bet gerus merginos patarimus įveikė berniuko pamotės kalbos. Ji nenorėjo neteikti pakelbos darbe, o be to, bijojo išsiaiškinti, nes netikėjo, kad Draugija galėtų be uždarbio ligonius priiminti.

—Na, sakyk pats,—kreipėsi ji į vyrą, mokytojai išėjus,—kam jie gydys tau už dyką?

—Ne visai už dyką, juk Birutė sakė, kad reikia truputį mokėti, bet labai nedaug.

—Vadinasi, kaip ir už dyką,—spyrėsi moteris,—ir kokia jiems iš to nauda?

—Nesupranti. Tos draugijos žmonės, man rodos, negalvoja apie savo naudą, jie, matai, rūpinasi visais žmonėmis, visuošenės reikalais, ir nori, kad visi būtų sveiki. Tai yra visų reikalas, kaip kad sakė Birutė, kad liga nuo ligonijų sveikiems neplyštų, kad visiems netektų.

—Senas kvailys! Nieko tu nesupranti! Tau tai tik pinigų išmesti dėl savo stulnio. O gal ir progos įveikti dažniau ir miestelį važinėti, aš tave pažįstu. Ten ir smuklės yra ir draugų visumotė rasė. Kodėl ne! Galima įsigerti ir geros tabokos parūkyti. O tu, žmona, sėdek namie ir verk su visu tuo darbu, nes postūnis ponaičių auginamas: jis reikalingas miesto, mokslo ir pramanytos ligos gydymo...

Ilgai dar taip šnekėjo Laiminienė. Jos vyras išėjo prieš namus nera ukiu pažūrėti. Tačiau neturėjo nora žvilgtelėti nei į tvartus, nei į arkliđę. Jis buvo labai susirūpinęs ir negalėjo suvaldyti minčių, kurios sukosi po kaušu. Tad atsisėdo ant priemurio, užsiriškė pypkę ir susimąstė. Žiogai čirškėjo, tarsi gincydami tarpusavyje, lygiai taip, kaip jo galvoje klausimas: kieno tiesa? žmonos ar mokytojos?

—Gal čia ir apgavimas su tuo gydymu, išgydyti neišgydys, o užmokėti reikės... O jei Birutė teisybė sakė, jeigu berniukas mirs ir kitus vaikus užkrės?—senis net krūptelėjo tai pagalvojęs.

—Viešpatie, tai būtų žmogžudystė! Tai lygiai taip, jei būčiau savo rankomis berniuką užmūšęs! O juk taip lengva išsiųsti jį į miestelį, ir jeigu ten Draugija koval su tuberkuloze paims jį savo globon, tai išgydys ir nieko nekaustuos...

Zirnelių ir nasturtų kvapas svajino, sunkus klausimas išvargino jo protą. Laiminas buvo mieguistas. Akys jam merkėsi, ir pypkė užgeso. Jis sunkiai atsiduso ir apsidarė, pažvelgė į dangų. Mėnulis švietė aiškiai, vėjo nebuvo, tik kartais paukštelio cyptelėjimas tenuraukdavo tylą, čia vėl naktinė peteliškė stukteldavo

į nušviestą trobos langą. —Ryt oras tikriausiai bus gražus,—pastebėjo jis, ir jo mintis greitai nuskrido prie darbų laukuose ir girioje, prie jadvų, pievų ir galvijų. Kaip ir kasdien. Laiminui sugrįžus į trobą, jo žmona dar nemiegojo.

—Sugalvojau,—tarė jis švelniai.—Jei Jonukas tikrai serga, tai nėra būtino reikalo vežti jį į miestą. Kaimynystėje yra žinoma moteris, kuri puikiai gydo žolėmis ir rūkymais.

Taip ir nutarė. Porai savačių praėjus po to, tokio Jonukui reikšmingo vakto, prie Laiminų trobos privažiavo vežimėlis, ir iš jo išlipo juoda, hiesa senė su maišeliu rankoje.

—Tai kur ligonis?—paklausė, apžvelgdama burelį vaikų.

—Taigi štai šitas, kūma, nevykėlis.—Laiminas pastūmėjo Jonuką ir tvirtai ranka įtraukė besipriešinantį berniuką į trobos vidurį.

Boba ilgai klausinėjo apie ligos reiškinius ir ilgai lingavo galvą, sužinojusi apie berniuko tingumą ir nenorą dirbti.

—Tur būt, Jonuko motina nėsčia būdama mėgo padykinti ir vengė darbo, tad jis jau ligi grabo lentos nepasikeis! O kad jis toks apgėbes, tai todėl, kad greičiausiai bus gimęs per pilnatį, prie neužliejimo langų. Visiems žinomas dalykas, kad nelabasi mėnulis šviesą vartoja tam kad žmonės netektų miego. Yra net tokių, kurie iš proto kraustosi per pilnatį ir, kai tik ant jų lovos užslinks mėnulis šviesa, miegodami keliai ir laipioja stogais. Ir nenurisita kad ir siauriausiu krašteliu eiš-ta špalta.

Visa tai todėl, kad pikta dvasia juos vadžioja. Negalima tada šaukti jų vardu, nes išgirdę kokio švento patrono vardą, velnias meta savo auką ir apsėstas nubunda, pasvyra ir nukrinta žemėn. O jei krisdamas užsimuša, tai jo vėla einatiesa į velnio glėbį, kuris netoliese tyko.

—Taip tai taip, kūma, gal jis ir pel pilnatį gimęs, nes visiškai nevykėlis, bet tamsta padaryk, kad jis nekossėtų...—tarė Laiminas.

—Ir kad pasitaisytu,—gyvai pridurė šeiminiukė,—valgo jis daug, o liesas, kaip tas paršiukas, kurį pernai buvau nusipirkusi ir nieku gyvu nupenėti negalėjau. Taip ir gavom pusparį paskersti. Man gėda. Žmonės jau ima sakyti, kad jis todėl toks subloges, kad pamotė jam valgio gaili. Tikrieji mano vaikai skaitūs, o šis pageltęs, kaip grabnyčia.—Laiminienės žvilgsnis nukrypo į trejetą vaikų. Susirūpinę si pastebėjo, kad ir tikrasis jos sūnus labai subloges ir kaip tik sukossėjo. (Bus daugiau)

ŠTAI KOKIOS "BAISENYBĖS"

Tula "Ką tik sugrįžusi iš Lietuvos" (matomai p. Račkaus žmona) rašo marijonų "Drauge" "kaip ji pergyvenusi įvykius Lietuvoje." Ji pradeda su nesamone apie Sovietų kariuomenę:

"Ir kaip baisiai jie atrodė: apdriskę, apdukę, išbadę. Kareiviai, tai kaip kareiviai. Bet kas baisiausiai, kad pasukū juos sekė tūkstantiniai tankai, sunkvežimiai, pragaro mašinos ir kiti karo baisybės. O visų galvų lėktuvai burzė dieną ir naktį, kad nedavė nė minutės poilsio. Kur jie visi traukia? Atsakymas buvo: į vokiečių pasienį."

Tik didelis liurbin tikės tai pasakai. Juk jeigu Sovietų kariuomenė gal įsigyti dides tankus, orlaivų galybes, tai kodėl ji bus nadržiusis ir suvargus?

Antra, jeigu ji tokia suvargus ir silpa, tai kodėl Smetona nieko nedarė, nei nedavė priesin-tis?

Ji pati sako, kad vos jėjus Sovietų kariuomenę, sužinota, kad prezidentas Smetona išbėgęs.

Ji sužymi visus naujos Lietuvos valdžios "baisenybes," štai jos:

"Be to, dar išlaisvinti politiniai kaliniai ir jiems vadovaujant pradėtos demontacijos... Visi išėjo pasipuosė raudonas kaspainis ir nešė raudonas vėlavas..."

Kaip visa "baisenybė" yra tame, kad palaista iš kalėjimų nekaltai ten uždaryti darbininkai ir valstiečiai, kurie priešinosi fašistiniam režimui, taipgi, kad ta ponija bijo raudonos spalvos. Pamotė žmones su raudonais kaspainiais ir sudribo iš nusigandimo. Už poros dienų paskelbta rinkimai. "Baisenybė" čia ir tame, kad paskelbta, jog 99% žmonių dalyvavo laudies seimo rinkimuose. Poniat mat buvo prapratė tik patys vienai balsuoti: juos labai gąsdino ta padėtis, kur visi žmonės gali balsuoti.

Tolimesnės "baisenybės": "Paskai iš visų mokyklų pašalinami religijos mokytojai ir mokyklų santarkva pakeltė iš pagrindu..." "Šale lietuvų kalbos pagrindinė bus rusų kalba..."

Kokis baisykas dalykas—kunigai ne šeiminiukas mokyklose. Bet juk Amerikoje jau 150 metų algai tai padaryta ir niekas čia neliko baisyne."

Tokia pat "baisenybė" ir rusų kalbos mokymas. Beje, čia ji užduoda sprigimelagiams, kurie sako, kad lietuvų kalbos Lietuvoje nebusi.

Ji sako, šale lietuvų kalbos bus mokoma rusų kalba. O kas daugiau? Klioštorijū turtai suvalstybinami. O kaip su vienuoliais? Štai kaip:

"Tėvai Marijonai begalo daug nukentėjo. Per dvi valandas turėjo palikti savo vienuolijos patalpas Marijampole."

Matote, kokia "baisenybė" Dykduonijams teks eit ką nors naudingą dirbti, o vienuolijū turtai teks beturčiams valstiečiams.

Tas buvę su sėsėmis Marijampolėj, tas pats su kitais klioštoriais.

Beje, štai dar vienas "baisybės" pavydis:

"Kazimieriečių vienuolynas Pažaislyje... buvo paverstas archyvu. Kažin kur jie gaus tiek dokumentų, kad jį užpildyti!"

Vat gi "problema" ir "baisenybė"—neturės kuo užpildyti didelę trobą. Tuli čia Amerikoje leidu melus.

kad vienuoliai ir vienuolės baisybai teriojami, bet ta poni štai kaip jų likimą apgalstauja:

"Ir kur tie vienuoliai ir vienuolės dėsīs? Jų likimas tikrai apgalėtinas..."

Bet ten pat ji ir atsakymą suranda, nors tai padaro nesužiniai:

"Vieni po savo tėvelių pastoge prisiglaudė, o tie, kurie neturėjo namų, stengėsi susiieškoti sau namus mieste, kuriuos dar pasisekė išnuomoti."

Kaip matote, niekas iš kunigų bei vienuolių neperspekiojami, tik palaidijami iš vienuolynų.

Su darbiniais baimės nėra, nes valstybė stengiasi visus aprūpinti, kas tik norės dirbti.

Beje, net ir pinigai bankuose neaugtami, tik nelaidžiama degtinai ant sykio išsiimti. Tu poni rašo:

Iš sutalpų galima \$34 per mėnesį išsiimti iš banko.

Ar tai mažą \$34 į mėnesį Lietuvoje?

Ta poni baisyai rėkia apie terora, bet iš paduoty jos pačių faktų matome, kad jokio teroro nėra, tik jį išvaizduoja tai.

Jeigu paleidimas kunigų ir mionyskų iš klioštorijų yra teroras, arba jei palioavimas politinių kalinii baisy, tai kaip sakyti apie taunintinkų režimą, kuris teisė su 8 ir 10 metų kalėjimau už suradimą kienoje vieno komunistinio lapelio, arba kuris šaudė ukinkinus kada jie sustreikavo, kad gauti daugiau už savo produktus?

Bet fašizmo palaikytojas fašistinio režimo teroras buvo gerus, gražus. Jiems daug baisyamyltyti darbininkų demonstracijų, visuotinas balsavimas.

Įvairios Nuomonės

(Tęsa nuo antro puslapio)

veržimą Anglijon atidėti.

Jei daviniai teisingai apie konferenciją, reikia manyti, kad Vokietija žiemos metu briausis Afrikon, stengis atsimti savo kolonijas Tanganiką ir kitas, o gavus žaliavų, stengis susitiprėti ir laukti kitos vasaros.

Iki šiol Londonas atlaikė labai didelės atakas ir vokiečių priedelimas per virš 20 mylių jurą darosi vis sunkesnis, orui prastėjant.

Amerikietis korespondentas Ryme, John Whitaker, rašo, jog Mussoliniui ir Hitleriui yra didelė problema su Sovietais.

Sovietų pozicija netik nepuola su Vokietijos ir Italijos, bet priešinga joms. Italai fašistai ir naziai bijo, kad Balkanuose jie gali netekti ir kiek turi įtakos.

Jie buvę priversti įsakyti Rumanijai, kad ji atiduoty teritorijas Vengrijai ir Bulgarijai. Dabar esant geriems santikiams Sovietų ir Bulgarijos, Bulgarijai Dobružą perėmus, Sovietai gali ir sausžemiu susisiekti su Turkija (per Dobružą), tai labai negeistina Italijos fašizmui.

Whitaker sako, Sovietai žymiai sustiprėjo vakarų fronte, kuomet Ukraina, buvus po Lenkija, sugrįžo, taipgi Pabaltijos salys įstojo Sovietų Sąjungon.

Mussolinis, sako, ypač neruojojai. Žvalgas.

Klastuotu Kaltinimu Pasmerkė

Nora Wilson, 18 metų negrėmergina, gyveno Elmore apskrity, Alabama valstijoje. Ji dirbo pas baltą moteriškę už tarnaitę. Vieną dieną moteriškė pasirodė, kad kukurūzų yra maīse maīzu ne kaip jį manė. Moteriškė pasiūlė Norig ir sako:

"Tu pavogei šešias varpas kukurūzų."

Mergina atsakė, kad ji nieko apie tuos kukurūzus nežino. Seimninėkė tēskė tarnaitę į veidą. Tarnaitė atsimokėjo poniatu patim.

Balta moteriškė labai supyko, kad negrė nesiduoda mušti. Ji pasaukė šerifą. Norig arėtauvo ir nuvežė į apscrio kalėjimą. Šerifas uždarydamas gelėzines noras duris pasakė: "Negrai negali išeiti be bausmės už musiną baltą žmogaus."

Nora buvo laikoma apscrio kalėjime po \$1,000 užstatu. Kadangi ilgai činė sukelti reikianų sumą pinigų, tai be teismo ikbuvo kalėjime nuo liepos 19 d. iki rugpjūčio 26 d. Jai sakė, kad bus Grand Jury teismas. Bet tikrenybė teismo nebuvo visai, tik apscrio viršininkai pasitarė.

Roselandietės Gražiai Veikia

Roselando Lietuvių Motery Klubiū turėjo savo susirinkim rugšėjo 11 d. Narių susirinkon gauda daug. Susirinkimo atidarius, prisirašė trys naujos narės.

Buvo skaitytas laiškas kviečiant klubiū dalyvauti konferencijoje, kurį įvyks rugšėjo 29 d., Lietuvių Auditorijoje. Laiškas tapo priimtas ir svarstyta apie rinkimų delegaciją į minėtą konferenciją. Buvo išrinkta 15 delegacijų nuo Roselando Lietuvių Motery Klubiū ir vienišiai nutarta prisidėti su 85 konferencijos pasveikinimui.

Vėliaus buvo kalbėta apie chloro reikalus. Moterys, kurios galite dirnuoti, atėikite į pamokas. Nuo dabar pamokos įvyks pirmadienį vakarais, Darbininkų Sveleiniėj, 10413 So. Michigan ave.

Visus reikalus apkalbėjus, pirmiminėkė Stench kviečė į beismaną, kur nusus gauspindės prirenę gardijū užkandijū. Dapugės Olijosienė ir Gustienė prausė stalus gėlimis ir skaniais valgiais.

Narė.

nusprendė pasiųsti ją į Killybą kalėjimą ant 6 mėnesių ir 21 dienos už pasikėsinimą ant baltos moteriškės gyvasties.

Nora ir visą šeimyną žinoma visų apieinikė kaip teisingai ir pavyzdiną šeima. Jie dirba tik kaip dalininkai ir vargingai gyvena. Noros tėvas sirgo ir negalėjo pagelbėti, nei advokatai pasamdyti negalėjo.

Moterys, kuri padavė į teismo rankas, dabar galisi, kad už nieką tapo sunkiai nubaudė. Ji prašė teismo, kad pamankintų bausmę, prisipažino, kad jos labai nežavgo. Bet teismas jai atsa-kė:

"Nora prisipažino norėjusi užmūsti. Ir ji jau uteista."

Negrų Jauuolių Kongresas pasamdė advokatai ir reikalus besygaliniai palitosuoti. Tam reikalinga ne tik energijos, bet ir pinigų. Dėlo atsiskaiką į geros valios žmones, kad pagelbėtų kas kiek galėdamas.

Auklas reikia siųsti: Nora Wilson Defense Fund, C/o The Southern Negro Youth Congress, Masonic Temple Bldg., Birmingham, Ala.

Berlynas. — Užsienio reikalų ministeris Ribbentrop apkalba su italy valdžia Romoje klidūmą liečiantį Aigiptą. Ribbentrop proponuoja pasiųty Aigiptui užtikrinimą nepriklausomybės, jeigu Aigiptas paneigs karinę sutartį turimą su Anglija.

Pataisyk savo namą pirmiau negu žiema ateis. Pataisyk mus, duosime uždaryk apskaitliavimą bity pataisy-mui jūsu namo, kaip tai stogo, sienos, ar fundamento.

Enterprise Home Improving Co. Phone Bou. 4296

PASTOVUMAS
Tą liudija įstaigos 44-rių metų gyvavimas.
Si bendrovė, kaip mūsų lauta, yra įsteigta ant namų kurie yra savininkų saugyvenia. Norasie saugausės vieles tauptyti savo pinigais.
ISIGYKITI NAMŲ PER MŪSŲ LENGVO ISMOKĖJIMO PLANŲ, ANT ILGŲ METŲ!
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N
3236 South Halsted Street
Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mozers, Sec'y.
Indėliai kiekvieno tauptytoje apdrausti iki \$5,000 Federalinėje įstatoje.

HOLLYWOOD INN
2417-19 West 43rd Street
Svetainė renduojama susirinkimam, parėm, vestuvėm ir visokiem parengimam...
Phone Virginia 9780
MYKOLAS ir ELZBETA RUDAUSKAI (Savininkai)

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU ŠKONIU
P.Belūnas ir M. Kovarski, Sav.

STOKERIS 40 SVARŲ \$160.00
Pilnai įdedame tik už Pirmą Mokestį po 60 Dienų
Nauji ir Vartoti Heating Plants
Taipgi mes užlaikome visokiem pečiam dalis; section grates, bars, pipes, fittings ir valves.
ARCADE HEATER PARTS CO.
2517 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Phone CALUMET 2586

Nusipirkite Knygute **TEISYBĖ APIE LIETUVĄ**
Parašė "Vilnius" Redaktorius **L. PRUSEIKA**
Spausdino Darbininkų Spaudos Bendrovė
KAINA TIK 5c.
Užsakymus Siųskite į **"Vilnius" Adm.**
3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Armstrong Inlaid Linoleum
Geriausias Rūšies Linoleum, kvadratinis yardas po... \$1.95
Plačiai išgarsinti Divonai, dydžio 9x12... \$3.79 ir daugiau
Linoleum su vaikoikine apaciā 29c kvad. yr. 6 ir 9 pėdy pločio.
Tavoras pirmos rūšies. Darbą gvarantuojame. Apkravimas dykiai!
Archer Linoleum & Carpet Store
Phone LA Fayette 6696

GABEL'S

DRABUŽIAI DEL VISOS ŠEIMYNOS

SPECIALIAI

RUGS.-SEPT. IŠPARDAVIMAS

100,000 vertės Furkautų bus išparduota nuo \$25.00 ir daugiau.

Dabar geriausias laikas pirkti Kaubus, įmokant labai mažai, o mes palankyame jūsų kaupti iki Jums reikės.

SILVER MUSKRAT
MINK DYED MUSKRAT
NORTHERN SEAL
MARMINK, RACCOON,
BROWN AND GRAY
SQUIRETTES,
CIUBREES

Ir daugelį kitokių spalvų už mažą kainą gausi.

Pirk dabar ir suteipink pinigų. Atsiveikite ir savo palūštinumus į GABEL'S

\$2 Atsiveikite šį kuponą su savim. Jis vertas **\$2**

\$2.00

Su kiekvienu \$25.00 pirkinium.

GABEL'S CLOTHING STORE

\$2 733 W. Maxwell St., Chicago, Ill. **\$2**

TAMO ALEKSYNO

BALTIKO STREAMLINE BARAS

3107 1/2 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Victory 0885.

"Greitasis" bėga iš Vilnius per Kauną, Taliną, Rygą ir Klipėdą ir tiesiai į Bridgeportą pas Aleksyną su tu kraštų gėrimais.

S. ZUJUS, Gaspadorius.

Phone Boulevard 4552 Moterim: Seredomis.

PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rūpinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmeniu krosnim, padarant tikrai lietuviškas.

Duodame Elektros Trytentes, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas.

Autorizuota Agentura

PACKARD—CHRYSLER PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES

PACKARD Chrysler-Plymouth

3451 Archer Ave. 4030 Archer Ave.
Tel. Virginia 1515

CHICAGOS ŽINIOS

Marquette Parko Piličiai Gryžta Prie Darbo

Po vasaros karščių ir atostogų Marquette Parko Lietuvių Piličių Klubas pradės dirbti daug senai reikalingus darbus dėl pagerinimo apielinkės.

Per vasarą klubas laikė susirinkimus kiekvieną mėnesį kas paskutinį trečiadienį, vakarais. Ateinantis susirinkimas bus sekmadienį, rugsėjo 29 d., 2 val. po pietų, parapijos svetainėje, po nauju laiku, nes ateinančių sekmadienį laikrodžiai bus nustatyti po žiemos laiką. Ateityje susirinkimai bus laikomi kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį.

Klubas yra visuomeniškas, nesikiša į jokius politikas, eina viduriniu keliu, dirba tokius darbus, kas atneša gero dėl apielinkės piličių.

Piličiai, pradėkime dirbti visi iš vieno. Rūpinkimės savo reikalais, taigi ateinančios gentkarės reikalais. Dirbkime konstruktyvią darbą. Reikalavimus kas mum priklauso, ir gauname, jeigu tik visi reikalausime. Neaukume kol kas dėl mūsų ligoskovos.

Mūsų apielinkėje "eilės" yra nešvarios, kai kur labai prastai dvokia; neturime beveik jokios policijos apsaugos. Bet takus visi mokume. Vakarai daro daug iškadose namų savininkams: mindžioja žolynus, lauko medelius, kas namų savininkams kainuoja darbu ir pinigais. Tuos dalykus yra galima sustabdyti, jei dirbsime visi išvien.

Lankymės ant susirinkimų. Atsineškite susirinkimam savo skundus arba naujus sumanymus. Klubas melai priims, apvarstys ir pasirodžius teisingais ir reikalingais klubas atsisakys atitinkamus, vjetas.

Taigi, pasimatysime ateinančiame susirinkime.
John D. Simans, K.

Pasiklausykite "Vilnius" Radio Žinių

Šeštadienį rytais, kaip 9:15 užsistatykite savo radio priimtuvą ant stoties WGES. Išgirsite gražių dienraščio "Vilnius" radio programą. Dainuos seserys Zdanūtės.

Bus perduodama labai svarbių vėliausių žinių, taigi svarbių pranešimų ir parinkti dainelių. Kas dar nežino apie "Vilnius" radio programas, praneškite.

Numirė po Aksidentų; Širdies Liga Priežastis

George Grody, gražny pardavėjas vidurmiesty, raportuodamas Sheffield Ave. policijos stotiai apie mažą automobiliaus aksidentą kurio negyvas.

Sakoma, jis turėjo širdies ligę.

Telefonas: LAFAYETTE 3138

ARCHER STOKER SALES CO.

3970 ARCHER AVENUE
Kaina tik \$149.50 F. O. B.

Winkler Stoker's duoda pačią geriausią, švarią, lygią, automatine atlumą. Nė dūmų, nei suodų, nei pelėnų. Pašalina formos darbu. Sudėgina mašinas anglies. Dėga pigesnę anglių. Patys save apimoka.
JOE BAGDON, Sav.

CRANE COAL COMPANY
5332 South Long Avenue — Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių maunų, perkant
5 tonas ar daugiau Sales Tax Extra \$7.65
Blackband Lump \$9.50

S. L. A. Politikos Klubo Darbuotė

Mūsų klubo veikimas eina gerai, nors kaip kada iškylo ir pasigindinimų tūlais klausimais. Kadangi klubas stovi pilnai už naująją dalyką, tai tūliu vietos lietuviams politikierium, kurie eina su republikoniškais reikalavimais, tas nepatinka. Todėl tas elementas deda visas pastangas, kad kaip nors įnešų į mūsų klubų sūrutę.

Kol kas jų tie žygių neduoda jiems pagėdaujamų pasekmių. Kadangi šis melas yra svarbūs politiniu žvilgsniu, tai klubo viešinimas ir sutartinas veikimas yra būtina reikalingas. Todėl nariam patartina neieškoti pašaliniam politikierium drumsti mūsų tarpe vienybę.

Mūsų klubas rūpinasi ne tik būsiančiais rinkimais, bet tuo pačiu sykiu rūpinasi ir vietiniais reikalais. Yra pasiūsta reikalavimas ald. A. Lindell, kad būtų įsteigta busų linija 107-ta gatvė, nes tarpe 111-tos ir 103-čios gatvių didelis tarpas, kur nėra gatvėkarių linijos.

Taipgi yra nutarta turėti rudeninį klubo parengimą, kiek žinoma, komisija nusitarė duoti bankietę. Svetainė yra paimta lapkričio 3 d. Sios apielinkės draugijų prasme tą dieną nerengti parengimų, kad visi vietos lietuviui galėtume dalyvauti klubo parengime.

Klubo susirinkimas bus rugsėjo 24 d., 8 val. vak., parapijos svetainėje. Visi nariai dalyvaukit ir naujų atsiveikit praryšyti.
P.

Petrui Baltrėnui Sekasi

Jau buvo rašyta apie lietuvių ristišką Petrą Baltrėną, kuris dabar lankosi Chicagoje ir turi pasisekimo ristiųjų srityje.

Sis jaunas lietuvis ristikas, kaip sporto kritikai sako, yra labai drutas. Jau surengia jau kelios ristyšės ir vis išėjo laimėtoju.

Ateinantį trečiadienį, rugsėjo 25 d., vakare, jis risis Rainio Auditoriume, Clark st. ir Lawrence ave. Promoteriu yra p. Fred Kohler.

Patartina lietuviams nuvykti pamatyti šias ristyšes. —Rep.

Buvęs Policistas Rastas Užmuštas

E. J. Sullivan įvoniinėj rastas nusiantas buvęs policistas Edward Hayes, 62 metų. Manoma, kad Hayes bus patis nusiošovs.

Pasibaigė Vasara; Nedėlioju Buvo Pirmą Rudens Diena

Linksmoji vasara praėjo. Oficialiai pirmą rudens dieną buvo pereinę sekmadienį. Chicagoje pastaras kelias dienas buvo gana šilta. Dabar jau atvėso.

Judžiai Chicagoj

Daug garsintais ir matyti Hollywoodo aukštai statomas "Boom Town" gerai suvaidintais judis, bet turiniu prastas. Rodos, tai aliejuos magnatų naudai pagamintus judis. Jis iškelia juos, padaro iš pelnagrobių pionierius, o valdžios pastangas prieš trustus pažemina, prastai persto.

Jei man reikėtų duoti vardas, as bučiau davęs "Boom Town", vietoj dar brangiau ima, kaip prastai.

"Rangers of Fortune" irgi nėra už ką girti. Jis daug prastai su pirmiau gamintą judis — tai prasta ano kopija. Suvaidintais ir jis gerai.

Jame nėra to žingėdumo, kas buvo judis "Texas Rangers".

Apollo teatre rodo judį "Pecor Hall". Jis yra propagandinis judis, sakoma, paremtas ant evangelikų kunigo Niemoeller gyvenimo. Tas kunigas nazių įkalintais.

Judis perstoato nazių valdžios brutalumais ir religijų žmonių pastangas nepasiduoti.

Tai efektyvė propaganda prieš nazius. Idomu, kad judis pagamintas Rooseveltui sumaus. Chicagoje policija, bandydama judį drausti, gerai ji išgarsino.

Čaikovskio gyvenimas ir meilės prietiki (Playhouse teatre) nuodingas judis, nors jis suvaidinta kocięjį kalba ir daugeliui nesurpantama, bet yra angliškai paaiškintai.

Iš jo irgi as daugiau tikėjauisi. Čia negriežiama ir neduoniujama kai kurie gam svarbūs Čaikovskio kiruimai. "1812" tik pradama ir daugiau negirdi.

Vies veiklas sukasi apie meilės intrigas keleto asmenų, įskaitant ir patį Čaikovskį. Norinti daug jo muzikos, ypatingai garsaus "1812" — Napoleono Maskvon įženginio, nusivils veikalu. —Rep.

NAZIAI UZDARĖ MASONŲ DRAUGIJĄ NORVEGIJŲ

Oslu.—Nazij išleistas dekretas uzdarė Norvegijoje daug veikusių laisvų masonų draugijų.

PRASOME KOOPERUOTI

Marquette Parke dabar "Vilnius" pristatoma skaitytojams per išsaciotoją. Jis deda pastangas visus skaitytojus patenkinti pristatant "Vilnij" laikui.

Kurių pretenzija pasibaigus, prasome atsinaujinti; jei patys negalite atvažiuoti "Vilnius" raštinėn, tai padaryti galite per "V." išsaciotoją d. Nedvarą. —ADM.

Prašome visus "Vilnius" skaitytojus pirkti sau reikalingus daiktus pas tuos biznierių, kurie garsinasi "Vilnyj" ir kurie remia "Vilnij".

M. KLARICH & SON
Kontraktoriai ir Namų Budavotojai
Sistome ir pertašomo bungalows dviejų aukštų ir apartamentus: baidyklas, mokyklas, gazoninio stoties, garadžių ir kitus trobėstus.
3117-19-21 S. Parnell Ave.
CHICAGO, ILL.
CALumet 6509

ŽINIOS IŠ ROŽIŲ ŽEMES

GERI ŽMONES SURAMINKITE JUOS!

Paskutinėm dienom pantapienių "paštu" pradėjo cirkuliuoti gandai, buk P. Petronis esąs arštuotas ir "busijs greitai deportuojamas" ... Dėlei to buk patis P. Petronis atsišaukęs pagelbės LDS 139 kp. susirinkime.

Is kyko į tuos kvailius gaudus visai nemaniau kreipti domės. Maniau, kad tai keno nebalaivos sueneigėms paleistas džiokas. Tačiau pasirodė, kad tie is pirmo išcūpluoti gaudai tiksliai, kad mažiau apsižadėjusius su panašiais trikais vietos lietuviu buvo su gaudais apie sugriovimą p. S. M. krautuvis.

Todel manau reikalų padaryti visą pareiskimą tanc reikale. Viena—tie is pirmo išcūpluoti gaudai neturi jokio pamato, kad as bučiau už tą ką nors arštuotas ir deportuojamas; antra—rodo

REGEJIMAS

GaliButPagerintas
Kartais laikinas vartojimas akinų gali jums pagerinti regėjimą ir išvados.
Atsilankykite pas Dr. K. Norkat-Norkaitis patysimui ir priekimui akinų, kurie sustiprins ir pagerins jūsų akis.
DABAR GALIMA ĮSIGYTI AKIŲ NEUZEMINTA KAINA
Duodame Pilną Garantiją

BUDRIK
Furniture House
Krautuvė su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

Sužiniamo Gėles Telegramus į Viso Pasačio Dalis LOVEIKIS - Kvietkininkas

Gėles Vestuvėms, Bankietams, Pagrobam
3316 S. Halsted St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagoje ir Cicerose Lietuvių Laidotuvų Direktorių Asociacijos

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dienų ir Naktį

Albert V. Petkus
4704 E. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 3024

S. P. MAZEIKA
2319 E. Lithuania Ave.
TEL. YARDS 1122 ir 1123

I. J. ZOLP
1646 W. 46th St.
YARDS 9761 9762

tai, kad mano politiniai priešai neturi argumentų savo pozicijai sutvirtinti, tai griebiausi provokacinių insinucijų: trečia—rodo, kad ty gandy meistarai deporcacijos, rodo, kad jie neturi nei gėlos nei logikos. Todel kaip viršuje parodžiau, kad man negrynas joks pavojus buti deportuotam, tai ir prasu gery žmonių, kad tuos, kurie taip susirpinę mano "deportacija"—suraminkite.

—P. J. Petronis.
SUA IVGELBEJO DVI SEIMYNAS

Užsidegė dviejų aukštų medicinos namas, 2959 N. Pulaski rd. Sklepe buvo šuva. Jisai pradėjo nepaprastai kankinti ir taip priekš seiminkams. Visi išsigelbėjo. Šuva, prietrokęs nuo dūmų, vėliau atsigoavo.

Naujo Bunny Bun
5c Hamburgers 5c
IR TIEMS, KURIE NORI GERIAUSIŲ
Naudojam J.V. valdžios peržiūrėti laistena del Naujo Bunny Bun.
3110 So. Halsted St.
Calumet 3684
Specialūs Kainos Filmukams, Draugijoms ir Parėmams.
G. ANDREWS, Sav.

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiam Bankietam Suteikiam Patarnavimą. Lėkiam Patarnavimą Visiems.
Antanas Norkus, Sav.
750 W. 31st St., Chicago, Ill.
TEL. VICTORY 0576

URBA GELININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams, Krikštynoms, Laidotuvėms. P. p. u. o. š. m. m.
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5300

Antanas M. Phillips
2307 Lithuania Ave.
TEL. YARDS 4906

P. J. RIDIKAS
8354 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

J. LIULEVICIUS
4849 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 9768

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

DAINININKAS V. BENDERIS GRAŽIAI ATSILIEPIA APIE LIETUVĄ

Dainininkas Viktoras Bendoris tikrai savaitė laiko kaip sugrįžo į Chicago iš Lietuvos. Kelios savaitės atgal "Naujienose" tilpo pasikalbėjimas su juo tuo lo laukraščio bendradarbiui. Iš to pasikalbėjimo galima tvirtai spręsti, kad V. Bendoris išnieki- no naują Lietuvą ir visokiems bu- dais išpašindavo "raudonuosius." Jis mačtas ten tik pasiba- sėtinus scenas ir piešęs juodžiau- sių paveikslą.

Tikrenybėje V. Bendoris nieko toklo nesakė ir apie Lietuvą jis atsiliepia visai kitaip. Tas nau- jienas smalsavirš (Tamas) be- gėdškiai iškraipė Bendorio min- tis.

V. Bendoris labai gražiai atsi- liepia apie laikinį prezidentą Justą Paleckį. Žmonės jį myli. Jisai esąs labai iškalbus ir drau- giškas, priimančias. Tai ve- kolia yra Bendorio tikroji nuo- monė.

Apie sovietinius dainininkus ir artistas, kurie atvyko Kaunan, V. Bendoris labai gražiai atsi- liepia. Sakosi tokių puikių artis- tų jįsi nėra mačtas savo gyven- me. Jisai ir pats su jais kalbė- josi ir jie kvietė jį pasilikti Lie- tuvoj.

Be to, Viktoras sako, kad so- vietiniai dainininkai labai gerai sugyvena su Lietuvos artistais ir dainininkais. Jie labai gerbia K. Petrauską, S. Šimkų ir kitus. Todėl nebeįjotina, kad meniškas Lietuvos gyvenimas smarkiai pa- kilsis. Sakė: "Prieš Sovietų ar- tistus ir dainininkus aš visomet nusimisiu kepturę."

Sovietų filharmonijos orkestra padarė Kaune didžiulio įspu- dijo. Kaipo menininkui V. Bendoriui, žinoma, labiausia rūpėjo meniškas gyvenimas. Nors ir trupiniai santykiuodamas su so- vietiniais menininkais, jis įstičio- no, kad jie yra pirmaiciai žno- nės savo srityje.

J Ameriką V. Bendoris grýžo todėl, kad jį ir kitus Amerikos piliečius labai jau ragino Ame- rikos konsulas, kuris sakė, kad karo atsitikime negalės gantu- toji piliečiams protekcijos. Pa- galiaus, šioj šaly gyvena Bendori- no šeima, čia jo žmona. Jis pripažysta, kad Lietuvoj ir visoj Sovietų Sąjungoj jam butų susi- dariusios labai geros perspekty- vos darbuoties.

Klausimas kyla, kodėl "Nau- jienos" taip nežmoniški apme- lavo Bendorį, kodėl jos iš balto padarė juoda, kodėl jos nenti- lėsių ty šmeižti, nors Bendoris jau savaitė laiko, kaip gyvena Chicagoj?

Todėl, kad tas laikraštis visi- kai atsiveikino su teisybe.
Meno Mylėtojas.

Gražus Sekmadienis Be Pikniku

Prastas oras pirmiaus įtaigi- no chiegiečius, tai pereitę sek- madienį jų nebuvu pikniku, o oras buvo labai gražus ir šiltas. Nesant pikniku, žmonės pasi- leido po miškus. Daugelis lie- tuvių buvo miškstone priešais lietuvii laisvas kapines.

Teko girdėti, jog Jurgis Gegu- žis, Juozas Bendorkaitis ir kiti keli turėjo pikniku, skobas kepė. Penlas rodos skirtas ger- numi tikslui, bet smulkinus dar nesužinojau.

Klaidos Atitaisymas: Augačiai, ne Galinačiai

Vakar buvo "Vilnis" rašyta, kad ciceriškai Galinačiai atsi- enė limetų "Vilnius" piknike dovanų siūtą.

Turėjo būti Augačiai, o ne Galinačiai. Augačienė limetė ir ja atsiėmė siūtą.

Reikia pažymėti, kad Augai- tienė taigi paaukoko "Vilniai" 82 išlaimėtus dovanos. Dovaną buvo vertės \$25.

Atsiprašau už klaidą.
Rep.

RADIO

Gražio Dainos, "Gimnazistų" Vair- dės, Idomybės ir t.t.

Šiandien, antadienį, pripūla re- gularias antadienio radio program- kurias leidžia Peoples Band Ben- doris Krautvė. Programas bus la- bai gražus, židomus ir įvairus. Prie- ma gražių dainų ir muzikos, klau- styjam bus žingaidu girdėti, kaip "Gimnazis- tų" sekėsi. Iš žinio striles bus pranešta daug gerų žinių apie Peoples Krautvės didį ir nepaprastą rudens sezoną atliadarys špardvina ir nau- ju madų paroda, kurie yra geros pro- gos visiems nusipirkti visokių nau- jiausių namam reikmenų sėbėtinai namuoniui kainomis. Patartina nepamirėti pasiklausyti ir kitems pa- sakyti. (24)

Dr. M. Strikolio Atostogos

Dr. M. Strikolis su žmona iš- vyko atostogoms. Pastaruoju laiku jis turėjo labai daug darbo su pacientais.

Dr. Strikolis išvyko į Michigan vabstiją, kur jis praleis kelias su- vaites. Likiau jam gerai pasi- sėti. D.

Neatsargiai Vaziuodamas Užsimušė

George Zeller, 22 metų am- žiaus, vaziuodamas automobi- liu smogė į apsaugos laukian- tiems gatvėvardyvių ir mirli- nai sužeistas tuojut mirė.

Walter Curdier, 64 metų, už- musštas neatsargaus automobi- listo ant Clark ir Erie gatvių.

Spalio 6 Iyvyks Puosnus Bankietas

Daugelio spēliota ir kalbėta, kada buvo padarytas praneši- mas kad spalio 6 d. rengiamas didelis pažmonys, bet nebuvu pasaklyta kas ir kam rengiama.

Dabar galju pranešti tiek, kad spalio 6 dienę rengiama puos- nus ir vaišingas bankietas d. V. Andriulo pagerbimui. Tai bus jo sukaltuvių pamėginimas, pa- mėninėjimas ir pagerbimas jo darbuotės per 25 metus litera- tūriniam darbe.

Pajieškau Justino Merkūno. Turu la- bai svarbų reikala. Jis pats arba apie jį žinanti pranešė, už ką būsiu dėkingas.
EVA MORKUNIENĖ
713 W. 2nd St. Aberdeen Washington.
(21c24)

VIEŲOS PRANEŠIMAI
ROSELAND
L. D. Aido Choras pervaňio pamu- ku diena iš pirmadienio į trečiadienį. Sekanti čoro pamoka įvyks trečiadi- niu, rugsėjo 24 d., 8 val. vakarų, P. S. Visada trečiadienį Darbininkų Sveatėnė. Visi choristai malonėčiai dalyvaui, nes turime daug svarbių dalykų aptarti. (24-25)
Kvicia Valdyba.

Hearsto Laikra- ščiuose Laimėjo ADF Unija

Per gan ilgą laiką ėjės strei- kas Hearsto laikraščiuose, Chi- cagoje, baigėsi kiek laiko atgal. Įvyko balsavimas, kuriuos pri- žiūrėjo Nacionalis Darbo Bor- das. Pasekėms balsavimo buvo tokios: didesne dalia balsų lai- mėto ADF unija prieš CIO.
Rep.

Sugrýzo Darban

Pereitę savaitę nuisto centre eksplozivuo Standard Oil Bldg., 910 S. Michigani ave. Eksplozija įvyko sklepe kur du darbinin- kai užmušti. Apie 4,000 rasti- nių darbininkų buvo paleista namu. Dabar jie sugrýžo. Kol kas uždraudę lepaivoti vartoti vandenį gerimui, iki sveikatos depl. patikrins vandens dūdas.

NUSILEIDO ORLAVIŠIŠ I AU- TO PARKINIMO VIETĄ

Pereitę sekmadienį orlavišs skraidė virš Chicago miesto su keturias pašnierioms ir kas ten buvo—sustojo veiktis motoras. Orlavininkas beki atsarigai pristatkydamas nusileido prie Soldiers Field į automobilių parkinimo vieta.

Siuvėjas JOHN KAZLAUSKAS

Taisom, iklyniyam visokius drabužius. Įdedam pamašu- lus ir sutaisome kailius. Kam reikalinga, kreipkitės su to- kiais reikalais į
4454 S. Western Av.
Chicago, Illinois

ANGLIU KAINOS ŽEMESNES PERKANT iš ROSELAND COAL CO.

343 W. 107th Place
Tel. PULLMAN 6776
Tūmonis ir Sunai, Sav.

A. Stasiulienė Sugrýzo iš Ligonbučio

Pereitę subatį iš Sv. Kryžiaus ligoninės sugrýžo Antonina Stasiulienė (33rd st. ir Halsted). Li- gonbuty ji išbuvo dvi savaites, kur jai buvo padaryta operaci- ja. Operacija buvo paskėminga. Ji dabar jaučiasi nepalyginamai geriau. Tuomi džiaugiasi M. Strikolis ir kiti giminės. S.

Suimtas Čėkių Klustuotojas

Suimtas Wm. C. Cooper, 40 metų, ir kaltinamas klauštiname čėkių ir bankų apgavime bent ant \$100,000. Jis padėvėdas bis- kį pinigų bankon, paskui savo kreditui įdėdavęs kurios nors firmos klauštuoju čėki į greif pinigų ištraukėdas.

Kadangi jis tai pakartoję ke- lis sykius, tai pakliuvo.

CLASSIFIED ADS.

PARDAVIMUI NAMAS IR SODNAS
Parduodu namą ir sodna gražioj vietoj, ir geras namas. Parduodu nes noriu išvažiuoti į Lietuvą. Parduotiue nerabangi. Kreipkitės: JOKUBAITIENE, Box 418, 5116 S. Halsted St., Chicago, Ill. (19c29)

PAIEŠKOJIMAS
Pajieškau savo seseris Lucilės Stashly. Ji kas žinote apie ją, ar jį pati pamėčius šį garšimna, malonėčiai pranešti ir "Vilnis" rašdine, Box 200, 5116 S. Halsted St., Chicago, Ill. Turu labai svarbų reikala. Už pranešimą bus labai dėkingas.

Pajieškau Justino Merkūno. Turu la- bai svarbų reikala. Jis pats arba apie jį žinanti pranešė, už ką būsiu dėkingas.
EVA MORKUNIENĖ
713 W. 2nd St. Aberdeen Washington.
(21c24)

VIEŲOS PRANEŠIMAI
ROSELAND
L. D. Aido Choras pervaňio pamu- ku diena iš pirmadienio į trečiadienį. Sekanti čoro pamoka įvyks trečiadi- niu, rugsėjo 24 d., 8 val. vakarų, P. S. Visada trečiadienį Darbininkų Sveatėnė. Visi choristai malonėčiai dalyvaui, nes turime daug svarbių dalykų aptarti. (24-25)
Kvicia Valdyba.

FOR SALE OR EXCHANGE
Pardavimui ar mainui tavernas su namu. Dvieju aukštu mairinis namas pigiai parduodu. Priežiata—liga. Kreipkitės Frank & Nellie Yastus, 739 E. 92nd Place, Chicago, Ill. (23c30)

FOR SALE OR EXCHANGE
Pardavimui ar mainui tavernas su namu. Dvieju aukštu mairinis namas pigiai parduodu. Priežiata—liga. Kreipkitės Frank & Nellie Yastus, 739 E. 92nd Place, Chicago, Ill. (23c30)

Hearsto Laikra- ščiuose Laimėjo ADF Unija

Per gan ilgą laiką ėjės strei- kas Hearsto laikraščiuose, Chi- cagoje, baigėsi kiek laiko atgal. Įvyko balsavimas, kuriuos pri- žiūrėjo Nacionalis Darbo Bor- das. Pasekėms balsavimo buvo tokios: didesne dalia balsų lai- mėto ADF unija prieš CIO.
Rep.

Sugrýzo Darban

Pereitę savaitę nuisto centre eksplozivuo Standard Oil Bldg., 910 S. Michigani ave. Eksplozija įvyko sklepe kur du darbinin- kai užmušti. Apie 4,000 rasti- nių darbininkų buvo paleista namu. Dabar jie sugrýžo. Kol kas uždraudę lepaivoti vartoti vandenį gerimui, iki sveikatos depl. patikrins vandens dūdas.

NUSILEIDO ORLAVIŠIŠ I AU- TO PARKINIMO VIETĄ

Pereitę sekmadienį orlavišs skraidė virš Chicago miesto su keturias pašnierioms ir kas ten buvo—sustojo veiktis motoras. Orlavininkas beki atsarigai pristatkydamas nusileido prie Soldiers Field į automobilių parkinimo vieta.

Siuvėjas JOHN KAZLAUSKAS

Taisom, iklyniyam visokius drabužius. Įdedam pamašu- lus ir sutaisome kailius. Kam reikalinga, kreipkitės su to- kiais reikalais į
4454 S. Western Av.
Chicago, Illinois

ANGLIU KAINOS ŽEMESNES PERKANT iš ROSELAND COAL CO.

343 W. 107th Place
Tel. PULLMAN 6776
Tūmonis ir Sunai, Sav.

A. Stasiulienė Sugrýzo iš Ligonbučio

Pereitę subatį iš Sv. Kryžiaus ligoninės sugrýžo Antonina Stasiulienė (33rd st. ir Halsted). Li- gonbuty ji išbuvo dvi savaites, kur jai buvo padaryta operaci- ja. Operacija buvo paskėminga. Ji dabar jaučiasi nepalyginamai geriau. Tuomi džiaugiasi M. Strikolis ir kiti giminės. S.

Suimtas Čėkių Klustuotojas

Suimtas Wm. C. Cooper, 40 metų, ir kaltinamas klauštiname čėkių ir bankų apgavime bent ant \$100,000. Jis padėvėdas bis- kį pinigų bankon, paskui savo kreditui įdėdavęs kurios nors firmos klauštuoju čėki į greif pinigų ištraukėdas.

Kadangi jis tai pakartoję ke- lis sykius, tai pakliuvo.

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI 4 kambarių medinė cottage ant 50 pėdų loto. Kreipkitės: 7227 S. Rockwell St. (24-26)

Pardavimui Namai ir Kiti Trobešiai.
KAMBARIU mairinis bungalovas, 5012 Patterson, 40 pėdų frontas, apdengti porčiai. Akmenyku kiemas, 1 blokas nuo St. Bartholomew's baiznyčios. Pensacola 1628. (24)

SAVININKAS Rogers Parke parduo- da su nuostoliu 2 apartamentus, po 9 ir 6 kambarių. Yra 3 korų gara- žas. Geros viešos. Priežiata \$7,990. Holyoourt 3437. (24c26)

PENKIU KAMBARIU medinė na- mes geram stovy, su apdengtais užpakaliniais porčiais. Dideli skry- nuoti frontiniai porčiai. Garadžia. Priežiama kaina skubiam pirkitui. Kaina \$4,800. 5477 N. Monitor, Kil- dard 2994. (24-25)

3 KAMBARIU mairinis, angliško st- ilaus bungalovas su mielinio por- čiais, kiemu, 22 W. Washington, Illygois. Floren, 227 W. Washington, Villa Parke. Phone 2440. (24-25)

SAVININKAS parduoda 6 kambarių mairinį namą su mielinio porčiais, kiemu, cerpiu stogu. Geromis priemonėmis atitaks ir poitus belme- nis. Šiuo savaitės. Šiuo savaitės. \$5,500 cash. Atviras. Atsilankykite su num. 7641 S. Seelye Avenue. (24)

7 KAMBARIU rezidencija gerame stovy. Lotos 37x103. Karšto vandens šiluma. Geri apiešės su žo- riais ir lengvu paiekiu. Gelžkeli- s, elevatoriis ir karai. Kaina \$4,200. Inet 51,000 cash. Likusius išlygiu. 1912 Byron Street. (24-25)

1½ aukšto 7 kambarių mairinė rez- idencija. Kaina \$6,250. Inet 1,250. Prospect 9167, 6358 S. Campbell. (24c26 C)

Prie 63-los ir vakarus No. 2951 par- davimui 2 flatai ir kraituvė Karle vandens šiluma. Geradžia. Visu reikala atitiks su savininku. (24c26)

TIKRAS PIRKINYS po num. 4020 Menard. Aukštos rūšies 3 kambarių mairinis bungalovas. Savininkas iš- važiuoja Floridai. Kaina \$5,950. P. H. A. paskola. Pensacola 4603. (24)

HARVEY—2 flatai po 6 kambarių, plytinio fronto. HOLC paskola, \$1000 rėndos. Arti mokyklos ir I. C. R. Inet \$875, 570.00 kas mėnesį, skaitant ir lokas. E. A. BARN, 15407 Center Avenue, Harvey 372. (24-25)

MURINIS BUNGALOV pirmos klau- sės stovy, 6 dideli kambariai, nu- šinti porčiai. Dailūs belmeinis, tie maudros, karšto vandens šiluma. Art karu garadžia. Dailioji apieinė, su geru susiekiu, arti kraituvių, moky- klos, baiznyčios. Portage Parko. Kaina \$6,900. Parduos už \$6,500. 5518 Byron St. (24-25)

8 KAMBARIU, 1½ aukšto, seno an- gliško stiliaus bungalovas. Geras kiemas. 3 blokai nuo transportacijos, birmo ir mokyklos. Karšto vandens šiluma. Ugnisvaidis. 37 N. Wilmette Ave., Westmont, Ill. (24)

JEFFERSON PARKE, 8 kambarių, angliško stiliaus bungalovas, su mie- gojimui porčiais. Geradžia. Karšto vandens šiluma. 3 rėctus senuos. Art parapišės mokyklos. Savininkas: Pensacola 9733. (24c26)

GREITAM PARDAVIMUI patrau- Piantis 7 kambarių namas, 1-mos klasės stovy. Su šiu dienu patigu- mas. 2743 N. St. Louis Avenue (24-26)

BIZNUI NUOGAVYBĖ iš 22 apart- mentų (viso 126 kambarių), 2 kraituvė, arti Wabash ir 22nd. Geru šiluma, 109-204. Inet 4,000 cash, likusius \$150 kas mėnesį, pridedant nuomdumas. Mota, 4900 Drexel Blvd., Oakland 5922. (24c26)

FARMS FOR SALE
PARDAVIMUI FARMA su 2 stubo- niu, 70 akru geru kaimu. Mary Frankfather, R. D. 1, Branchport, N. Y. (24)

LA SALLE PAVIETĖ 272 AKRU FARMA PARDAVIMUI. Su dideliais pagerinimais. Gilus bu- lings, nuostabi privata elektri- Proga Chicago investitoriams. Nuosa- vybė iš įpėdinį norintu pakeičiant partnerių. Rašykite: A. N. Chalkin, R. 1, Marseilles, Illinois. (24)

LOTS FOR SALE
PARDAVIMUI 2 rezidencijos lotai, arti Wilson ipekinis, Muscle Shoals, Alabama. Rašykite: E. V. Bisbee, Coloma, Michigan. (24c26)

BUSINESS PARTNER WANTED
Reikalinga finansinė parama greitai auganciam petringam bizniui. Nėveiklius partnyz. General Hearty Foods, 3518 W. Adams Street. (24c26)

**Skaitykite ir Platinkite
Dienrašį "Vilni"**

**Del Teisingo Svorio ir Greito Pristatymo
BLUE FLAME RANGE ALIEJAUS**
Pasauk
Major Products
3711 S. California Avenue
Telefonas: LaFayette 1118-9
Mes sutaupinam jums \$1.00

BUSINESS CHANCE Bilnio Progos

PARDAVIMUI seldainių, užkandžių, trūkų ir groserio kraituvė. Prie- žiata puiki. Yra 6 kambarių, geras ma rėnda. 2115 Cornelia. Buckingham 3884. (24)

PARDAVIMUI Puskėdiu kraituvė, suanti 10 metų biznyje. Rėnda \$25. Pulkioje apieinėke. Parduos už kas su nuostoliu. 1935 International truck optional, 1733 W. 47th St., pirmo 6-iiu vakaru. (24c26)

PARDAVIMUI maisto ir mokyklos reikmenų kraituvė teis 2 mokyk- lų. Parduos arba apiešais ant karo, 2824 Princeton. (24-25)

PARDAVIMUI baliseikių (bicycle) Taisykliu dirbtuvė. Bargenas, tik už \$200 cash. 29 Quincy, Riverdale, Ill. 6141. (24-25)

PARDAVIMUI gresėnt ant geru kampo, su 2 kambariais ir maudy- ne. Rėnda \$55.00. Kaina \$1,700. 1458 N. Ridgeway Avenue. Pamaty- kite pirm nustatytu vertės. (24c26)

PARDAVIMUI rūmingshauzė arti hotelis iš 29 kambarių. Geras kiemas. Rėndos \$750.00 į mėnesį. Dykai šiluma. Duoda \$100 į mėnesį. Kaina \$750. Savininkas: 162 E. Clark St. (24)

PARDAVIMUI geso stotis ir kavinė. Inet 1 reika \$250, 940 East St. Charles, Lombard, Ill. (24)

PARDAVIMUI deliecitosen, groser- niu kraituvė. Biznis geras. Pardu- os su nuostoliu \$50 rėndoms 5 me- tuo geru krovynis reikmenų. 2415 N. Cicero Avenue. (24-25)

PARDAVIMUI hotelis—rūmingshauzė iš 33 kambarių, \$50 rėndoms 5 me- tuo lyzas. Savininkas apieidžia miet- ta ir ims geriausi pasitijama. 541 N. Clark Street. (25-25-26)

PARDAVIMUI seldainių, cigaru, ci- garetu, smulkiu ir mokyklos reikmenų. Nėra konkurentu. Pardu- os su nuostoliu \$40 gventimui kam- bariui. 3256 N. Damen Avenue. (24c26)

PARDAVIMUI barberinė po numeriu 1903 W. 45th St. Rėnda tik \$100.00. Pakaukti Hyde Park 6936. (24-25)

PARDAVIMUI deliecitosen, groser- nės Biznis senai uždėtas ir gerai apieinėti. Visi elektriniai. Juosai Didelis statkas. Kainavo \$3,000, dab- ar parduos su nuostoliu už \$1,250. Išlygos. Savininkas \$30.00. Yra gventi- mi kambariai. 3620 N. Cicero Ave. (24c26)

PARDAVIMUI visokių reikmenų kraituvė su staku ir įtaisimais. Yra patlas, geso stotis ir puskėdiu farma. Moderniki namai, patogi virtuvė, tvirtas kaimas. Prie kelio M-35, tarpe dviejų parkų. Parduos visai su nuostoliu. Priežiata—liga. Did plėtinis šiuo pakuokite Bervey 2423 arba paralykite Roy Peterson, Fox, Michigan. (24-25)

SPECIAL SALE
1938 Chevrolet 1½ tonų truks geru tvarka—penal body kaip naujas. Kainai tik \$125.
1934 Pontiac Coach..... \$100
1931 Oldsmobile Sedan..... 35
1931 Dodge Sedan..... 25

Įmokėti tik \$5.00. Likusi suma mažais įmokėjimais per 18 mėnesių.
CIRCLE MOTOR SALES
3539 So. Halsted Street
S. ROMANOFFSKY, Mgr.
A30c530

SCHOOLS AND COLLEGES
Patapkite Barberiu
Išmokiname barberio amato mokli- niu būdu už maža mokesči. Įmokėti reikiu tik maža delė, o likusiu suma lengvais įmokėjimais. Atsilankykite, rašykite arba telefonuokite namu žinia: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 672 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 3882.

WHOLESALE FURNITURE
Urnais Parduojamas Rėkandų
Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinu nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pasaukite ar rašykite del daugiau informacijai. Vieniūs nau- siuokite šiuo daktar rėndam pas mus. ALISAUSKAS, Sontas, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone. Rez. 6051.

Pirkit pas MUTUAL LIQUOR CO.
NATHAN KANTER
Wholesale 4707 So. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

DR. A. K. RUTKAUSKAS
GYDYTOJAS
4442 S. Western Ave.
KASPIENA
Nėdėlioms pagal sutartį
Phone Virginia 3318

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKIO
3343 S. Halsted Street
VALANDOS: 11 iki 12, 2 iki 4 ir vakaru 7 iki 9. Išvėdomašimais 11 iki 12 ryta. Tel. Yards 5146

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 West Madison Street
VALANDOS: 1 iki 3 po pietu, 4 iki 6 vakaru. Tel. Seelye 7330
Namų Telefonas Brunswick 9597

DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 9 val. vakaru. Nėdėlioms pagal sutartį.
Ofiso Tel. VROspina 4787
Namų Tel. Pilsnet 1938

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Nėdėlioms pagal sutartį.
Phone Yards 5921
Residencijos Kenwood 5187

Medicinos Doktorai